

BOZÜYÜK RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ KAPASİTE ARTIŞI PROJESİ

PAYDAŞ KATILIM PLANI

Proje Kodu

TKYB-PKP-3850921-01

Yatırımcı / Faaliyet Sahibi

İNEBOLU ENERJİ YATIRIM ÜRETİM VE
TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

Tarih

15.09.2025

RTENERJİ

MACOM

ENVIRONMENT & ENERGY

YATIRIM/PROJE ADI:BOZÜYÜK RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ KAPASİTE ARTIŞI PROJESİ
RAPOR KAPSAMI: PAYDAŞ KATILIM PLANI

Yatırımcı

İnebolu Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret
Anonim Şirketi

Proje Konumu

Bilecik İli, Bozüyük İlçesi, Erikli Köyü
ve Camiliyayla Köyü Mevkii

Çalışmayı Talep Eden / Banka / Kredi Sağlayıcı Kuruluş

Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş.
İnkılap Mahallesi, Dr. Adnan Büyükdeniz Cd.
No:10 34768 Ümraniye/İstanbul

Çalışmayı Hazırlayan

MACOM Çevre Enerji ve Teknoloji Yatırımları Limited Şirketi
Anıttepe Mah. Gençlik Caddesi 23/1 06570 Çankaya/Ankara
T +90 312 232 40 42
F +90 312 232 40 43
info@macom.com.tr

Rapor Düzenleme Geçmişi

Sürüm	Açıklama	Tarih
1	Rapor Sunumu	15.09.2025

Rapor Tarihi : 15.09.2025 (gg.aa.yyyy)

Rapor Kodu : TKYB-PKP-3850921-01

MACOM © 2025

Kapak sayfasında yer alan görsel CC0 lisanslı ve temsildir. Bu belge MACOM Çevre Enerji ve Teknoloji Yatırımları Limited Şirketi (MACOM) tarafından yalnızca çalışmayı talep eden ve faaliyet sahibi kurum/kuruluş 'un kullanımı ve kreditorlerin değerlendirilmesi için hazırlanmıştır. Belge ekleri de dahil olmak üzere tüm hakları MACOM tarafında saklıdır. Bu belgenin hiçbir bölümü ya da unsuru, MACOM'un yazılı izni olmaksızın bu belgeden kaldırılamaz, değiştirilemez ve kopyalanamaz. Bu belgede yer alan ifadeler Çalışmayı Talep Eden tarafından sağlanan mevcut bilgi ve belgelere dayanmaktadır. Çalışmalara ilişkin kabuller ve uzman görüşleri rapor içerisinde ve/veya eklerde verilmiştir. MACOM bu raporun kullanılmasından kaynaklanan ticari ya da hukuki kararlardan veya eylemlerden dolayı herhangi bir sorumluluğu üstlenmez. Bu rapor, Uluslararası Finansal Kuruluşların Performans Standartları, Çevresel ve Sosyal Risk Analizi yöntemleri ve en iyi uygulamalar dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ulusal yönetmelikleri ve standartları referans alan resmi iş ve işlemlerle bağlantılı olarak doğrudan kullanımı önerilmemektedir.

DİZİN

1. Giriş ve Proje Özeti	1
1.1 Genel Bakış.....	1
1.2 Paydaş Katılım Planının Amaçları ve Kapsamı.....	2
1.3 Proje Bilgisi, Konumu ve Etki Alanı.....	2
1.4 Potansiyel Proje Etkileri ve Etki Azaltıcı Önlemlerin Özeti	5
2. Paydaş Katılım Gereklikleri	24
2.1 Genel Bakış.....	24
2.2 İlgili Kılavuzlar ve Standartlar	24
2.2.1 Ulusal Gereklikler	24
2.2.2 Uluslararası Gereklikler	25
2.3 Proje Şirketinin İlgili Politika ve Uygulamaları	27
3. Paydaş Belirleme ve Analizi	31
3.1 Metodoloji.....	31
3.2 Projeden Etkilenen Kişiler ve Diğer İlgili Taraflar	31
3.3 Hassas/Dezavantajlı Kişiler ve Gruplar.....	33
4. Daha Önce Gerçekleştirilen İstişareler ve Sonuçları.....	36
5. Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci.....	37
6. Projeye Ait Şikayet Mekanizması	39
6.1 Genel Bakış.....	39
6.2 Şikayet Mekanizmasının İlkeleri	40
6.3 Dış Şikayet Mekanizması	41
6.4 İç Şikayet Mekanizması.....	42
6.5 Şikayet Mekanizması Kanalları ve Toplum İlişkileri Görevlisi (TİG) İletişim Bilgileri	42
7. Kaynaklar, Roller ve Sorumluluklar.....	44
8. İzleme ve Raporlama	46
9. Ekler	47

TABLolar

Tablo 1-1 Yatırımcı Şirket Bilgileri	3
Tablo 1-2 Yatırımcıya Ait Bozüyük RES Şubesi Tesis Bilgileri	3
Tablo 1-3 Projenin Potansiyel Etkileri ve Etki Azaltma Önlemleri	5
Tablo 2-1 Plan Kapsamında Uygulanabilir Ulusal Mevzuatlar	24
Tablo 3-1 Belirlenen Paydaşlar	31
Tablo 6-1 Toplum İlişkileri Görevlisi İletişim Bilgileri	43
Tablo 7-1 Roller ve Sorumluluklar	44

HARİTALAR

Harita 1-1 Proje Alanı ve Çevresinde Bulunan Yerleşim Birimleri.....	4
--	---

1. Giriş ve Proje Özeti

1.1 Genel Bakış

Paydaş katılımı, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerini etkili bir şekilde yönetmek için paydaşlarla ilgili süreçleri tanımlar. Paydaş süreçleri kültürel açıdan uygun, anlaşılır, ilgili, sürekliliği olan ve erişilebilir bilgiler temel alınarak gerçekleştirilmelidir. Paydaş katılım süreçleri; paydaşların anlamlı istişarede bulunabilmesi için uygun proje bilgilerinin kamuoyuna açıklanmasını, potansiyel olarak etkilenecek taraflarla anlamlı istişare ve katılımın sağlanmasını, paydaşların şikayetlerini iletebileceği mekanizma oluşturulmasını kapsamalıdır. Paydaş katılımı, proje planlamasının en erken aşamalarında başlamalı ve proje süresince devam etmelidir.

Bilecik İli, Bozüyük İlçesi, Erikli Köyü Mevkii'nde, İnebolu Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından 98 MWm/96,6 MWe kurulu güce sahip 20 türbin ile Rüzgar Enerji Santrali işletilmektedir. Bozüyük RES için kapasite artışı planlanmaktadır. Planlanan kapasite artışı ile 17 Türbin ilave edilerek toplam türbin sayısının 37 olması, toplam kurulu gücün ise 217 MWm/193,7 MWe 'ye çıkarılması planlanmaktadır. Bu plan, mevcut tesis ve kapasite artışlarını içerecek şekilde bütüncül olarak hazırlanmıştır.

Bu kapsamda Yatırımcı tarafından, TKYB standartları çerçevesinde hazırlanmış olan Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı (ÇSAP) gereklilikleri ile bu plan (Paydaş Katılım Planı) Ulusal Mevzuat ve Uluslararası Standartlar, Gereklilikler, İlkeler ve Sözleşmeleri içerecek ve Bozüyük RES Kapasite Artışı Projesi'nde olabilecek yatırımların inşaat ve işletme dönemlerini kapsayacak şekilde MACOM Çevre ve Enerji tarafından hazırlanmıştır.

Proje Kategorizasyonu

Bu bölümde, projelerin çevresel ve sosyal etkilerine göre sınıflandırılmasında kullanılan kategori tanımlamaları verilmiştir. Kategoriler, projelerin potansiyel çevresel etkilerinin türü, yeri, duyarlılığı ve ölçeğine ve potansiyel etkilerin doğasına ve büyüklüğüne göre belirlenir. Aşağıda, Kategori A, B ve C projelerinin tanımlamaları ve örnekleri sunulmuştur.

Kategori A. Önerilen bir proje, önemli olumsuz çevresel etkiler yaratması muhtemel olduğunda Kategori A olarak sınıflandırılır (projenin türü, yeri, duyarlılığı ve ölçeğine ve potansiyel çevresel etkilerin doğasına ve büyüklüğüne bağlı olarak). Bu etkiler genellikle büyük ölçekli, geri döndürülemez, hassas, çeşitli, kümülatif veya emsal teşkil edici olup, projenin finanse ettiği alanlardan veya tesislerden daha geniş bir bölgeyi etkileyebilir. Örneğin, Kategori A projeleri aşağıdaki özelliklerden bir veya daha fazlasına sahiptir: Doğal habitatların büyük ölçekli dönüştürülmesi veya bozulması (kritik habitatlar üzerindeki projeler ve doğal habitatlar üzerinde olumsuz etkileri olan projeler finanse edilemez); önemli miktarda orman, mineral ve diğer doğal kaynakların çıkarılması, tüketilmesi veya dönüştürülmesi; hava, su veya toprak kirliliğine neden olan doğrudan kirlenici deşarjları; tehlikeli maddelerin ve atıkların üretimi, depolanması, kullanımı veya bertarafı; hidrolojik döngüde ölçülebilir değişiklikler; pestisitlerin önerilen kullanımı ile ilgili riskler.

Kategori B. Önerilen bir proje, potansiyel çevresel etkilerinin genellikle yerel, doğası gereği geri döndürülebilir ve Kategori A projelerinin etkilerinden daha az olumsuz olduğu durumlarda Kategori B olarak sınıflandırılır. Ayrıca, bu etkiler için daha kolay tasarlanabilen iyileştirme önlemleri mevcuttur. Kategori B projeleri bazen sadece ölçek olarak Kategori A projelerinden farklıdır. Örneğin, büyük ölçekli sulama ve drenaj projeleri genellikle A kategorisine girerken, aynı türden küçük ölçekli projeler B kategorisinde olabilir.

Aynı durum, küçük ölçekli, nispeten temiz (gaz veya hafif dizel yakıtlı) termik santraller, mikro hidroelektrik santraller ve küçük hijyenik atık depolama sahaları için de geçerlidir. Ayrıca, mevcut bir altyapının rehabilitasyonu veya bakımı için finanse edilen projeler de olumsuz etkiler yaratabilir, ancak bu etkiler Kategori A projesine kıyasla daha az önemli olur ve B kategorisinde yer alır. Ayrıca, Kategori B projeleri kendi yapısı içinde B ve B+ projeleri olarak ikiye ayrılabilir (bu pratik bir kullanımdır, WB Politikasının OP 4.01'inde tanımlanmamıştır). Kategori B+ projeleri, Kategori B projelerine kıyasla nispeten daha fazla etkiye ve iyileştirme önlemlerine sahiptir, ancak bu etkiler ve iyileştirme önlemleri, Kategori A projeleri olarak tanınacak kadar önemli değildir.

Kategori C. Önerilen bir proje, asgari veya hiç olumsuz çevresel etkiye sahip olmaması muhtemel olduğunda Kategori C olarak sınıflandırılır. Örneğin, kurumsal gelişim, bilgisayarlaştırma ve eğitim konularında teknik yardım projeleri Kategori C'ye girer.

Projelerin çevresel ve sosyal etkilerine göre sınıflandırılmasında kullanılan kategori tanımlamaları yapılmıştır ([GCPF Categorization Tool](#)). Yapılan tanımlamalar sonucunda projenin kategori sınıfı A olarak belirlenmiştir. Kategori tanımlamaları ve sonuç dokümanı ÇSYP eklerinde verilmiştir.

1.2 Paydaş Katılım Planının Amaçları ve Kapsamı

Paydaş katılım faaliyetinin temel amacı, paydaşları bilgilendirmek, onların görüş ve önerilerini almak ve faaliyetleri buna göre düzenlemek, şikayetleri dile getirme fırsatı sağlamaktır. Bu kapsamda Planın amacı ve kapsamı, aşağıdaki ana başlıklar altında toplanmıştır:

- Çalışmalara referans olan ulusal ve uluslararası çerçeve ve standartların belirlenmesi,
- Doğrudan veya dolaylı olarak Projeden etkilenecek ve Projeyi etkileyecek paydaşların belirlenmesi,
- Paydaşlara uygun teknik olmayan bir formatta zamanında, ilgili, erişilebilir ve kolay anlaşılabilir bilgiler sağlama,
- Paydaşlarla iletişim süreçlerinin belirlenmesi,
- Paydaşlarla iletişim süreçlerinin nasıl yönetileceğini belirleme,
- Paydaşların sürece etkin katılımını sağlama,
- Paydaşların faaliyete katılım yaklaşımlarının belirlenmesi,
- Paydaşlarla birlikte yürütülebilecek faaliyetlerin belirlenmesi,
- Paydaşların bilgilendirilme düzeyinin ve bilgilendirilme yöntemlerinin belirlenmesi,
- Paydaş katılımı kapsamında şikayet mekanizmasını belirleyerek tüm paydaşlara görüşlerini ve şikâyetlerini ifade etme fırsatı sağlama,
- Personel eğitimi ve sorumlulukların atanması.

PKP'nın uygulanma araçlarından biri olarak iç ve dış paydaşları kapsayan Şikayet Giderme Mekanizması, tesisin çevresel ve sosyal etkiler konusundaki görüş ve şikayetlerini tespit etmesiyle bu amaca hizmet etmektedir ve ŞGM, PKP ile direkt olarak bağlantılıdır.

1.3 Proje Bilgisi, Konumu ve Etki Alanı

Bu bölümde Yatırımcı ve Yatırımcı 'ya ait değerlendirme kapsamında alınan tesise ait bilgiler yer almaktadır. Yatırımcıya ait hangi tesisin kapsam dahilinde saha ziyareti ile değerlendireceği Banka tarafından belirlenmiştir.

Yatırımcıya ait bilgiler ve şirket künyesi aşağıda yer alan tabloda verilmektedir (Bakınız Tablo 1-1 ve Tablo 1-2).

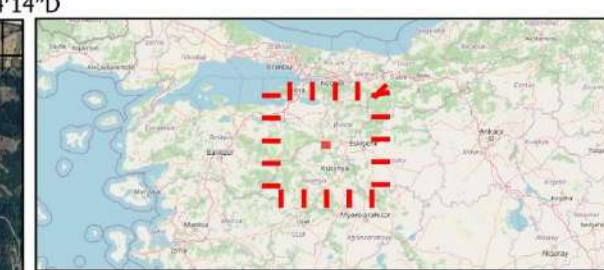
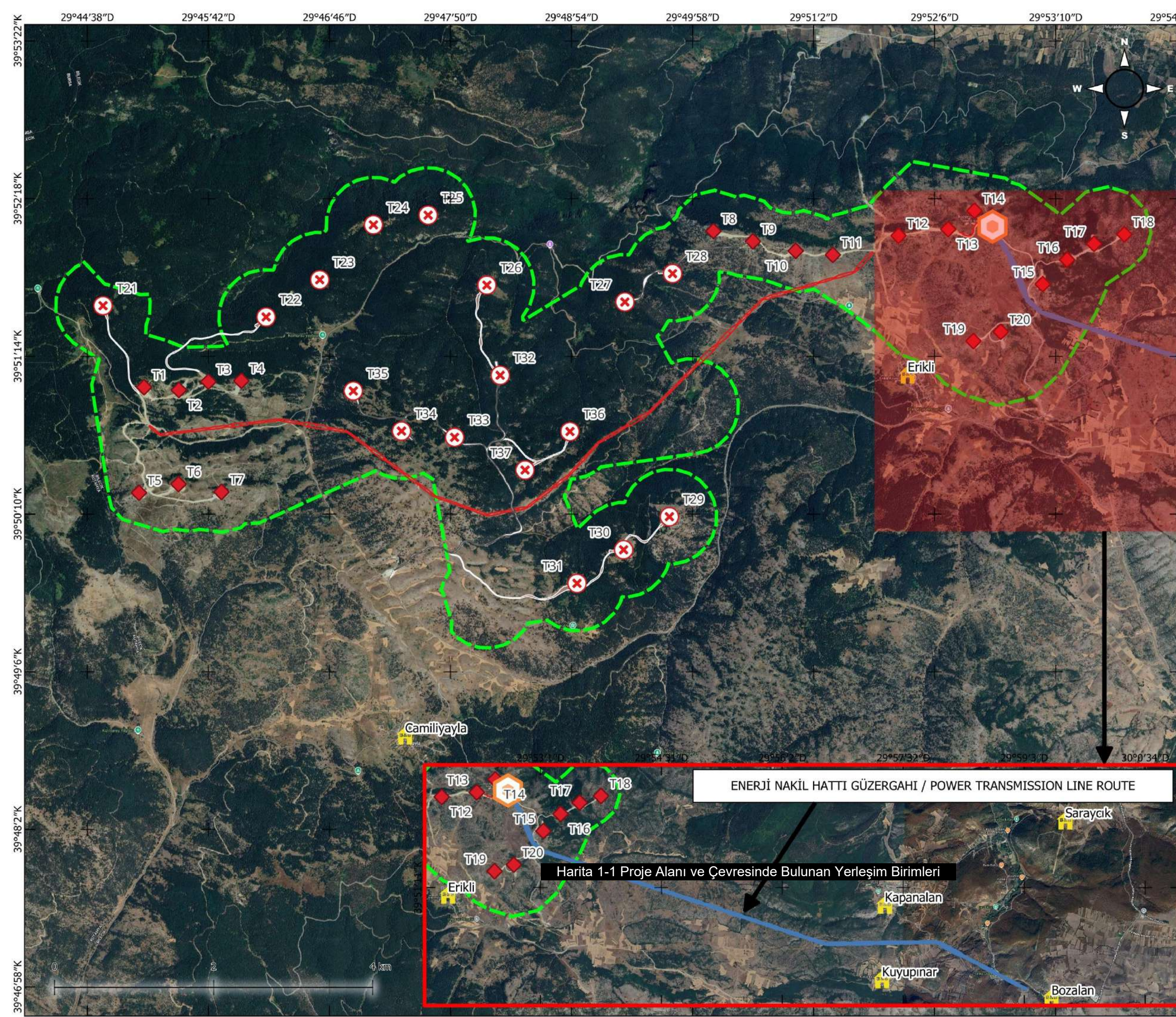
Tablo 1-1 Yatırımcı Şirket Bilgileri

Şirket Adı (Ticari Unvanı)	İnebolu Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi
Kısa Adı	İnebolu Enerji
Ana Faaliyet	Elektrik Üretimi
Kuruluş Yılı	2010
Yatırımcının Adresi	Kemerağzı Mah. Yaşar Sabutay Bul. No: 70 Aksu / Antalya
Bağlı Bulunduğu Ticaret Sicil Müdürlüğü	Antalya Ticaret Sicili Müdürlüğü
Ticaret Sicil No	128518
Vergi Dairesi ve Numarası	Antalya Kurumlar Vergi Dairesi / 4780521133
Mersis No	0478052113300015
İnternet Sitesi	https://www.rtenerji.com/project/bozuyuk-wpp/
E-Tebliğat Adresi	25949-12566-88739
Telefon	+90 242 352 12 06

Tablo 1-2 Yatırımcıya Ait Bozüyük RES Şubesi Tesis Bilgileri

Tesis Adı	İnebolu Enerji Yatırım Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi
Tesis İli / İlçesi	Bozüyük/Bilecik
Tesis Adresi	ERİKLİ KÖYÜ ERIKLİ KÖY SOKAĞI KÜME EVLERİ NO: 142 BOZÜYÜK / BİLECİK
Tesis Kuruluş Yılı	2021
Tesis Konumu	39.863431 29.875144
Türü	Enerji
Faaliyet Sektörü	Yenilenebilir Enerji
Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Kapsamında Durumu	ÇED Kararları ÇSYP eklerinde verilmiştir.
Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği Kapsamında Durumu	Muaf
Tesis Kapasitesi	Üretim Lisansı ÇSYP eklerinde verilmiştir.
E-Posta	https://bozuyukres.com/
Telefon	+90 535 456 26 07
Çalışan Sayısı	8

Proje alanını ve proje alanı çevresinde bulunan yerleşim birimlerini gösterir harita aşağıda verilmiştir (Harita 1-1).

GÖSTERİM - LEGEND

- Bozüyük RES Lisans Sınırı / Bozüyük WPP License Area
- Enerji İletim Hattı / Energy Transmission Line
- İç Havaî Enerji İletim Hattı / Internal Overhead Energy Transmission Line
- Kapasite Artışı Türbinleri (T21 - T37)/ Capacity Increase Turbines (T21 - T37)
- Mevcut Türbinler - Existing Turbines
- Planlanan Ulaşım Yolları Faz-1/ Planned Access Roads of Phase-1
- Planlanan Ulaşım Yolları Faz-2/ Planned Access Roads of Phase-2
- Şalt Sahası / Switchyard
- İlçe ve Mahalle Merkezleri / District and Neighborhood Centers

Harita Adı / Map Name :
PROJE ALANI / PROJECT AREA

Proje Adı / Project Name :
BOZÜYÜK RÜGAR ENERJİ SANTRALİ KAPASİTE ARTIŞI
BOZÜYÜK WIND POWER PLANT CAPACITY INCREASE

Faaliyet Sahibi / Project Owner :
İNEBOLU ENERJİ YATIRIM
ÜRETİM VE TİCARET A.Ş.

Harita Bilgileri / Map Information:
Koordinat Sistemi / Coordinate System : EPSG:3857 WGS 84 / Pseudo-Mercator
Dosya Adı / File Name : F-3850921 Bozüyük-Proje Alanı
Son Güncelleme / Last Update : 12/09/2025
Harita Sürümü / Map Version : 202504 Baskı Boyutu: A3

MACOM
ENVIRONMENT & ENERGY

+90 312 232 40 42 - info@macom.com.tr
Bu Haritanın Tüm Hakları Saklıdır. MACOM © 2025

1.4 Potansiyel Proje Etkileri ve Etki Azaltıcı Önlemlerin Özeti

Bu bölümde Tesis ile ilişkili olabilecek ve paydaşları doğrudan/dolaylı/kümülatif olarak ilgilendiren çevresel ve sosyal etkiler belirlenerek, etkileri azaltıcı önlemler ele alınacaktır. Bu kapsamda ele alınacak etkiler aşağıdaki tabloda detaylarıyla birlikte paylaşılmıştır. (Bakınız Tablo 1-3)

Tablo 1-3 Projenin Potansiyel Etkileri ve Etki Azaltma Önlemleri

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
İnşaat veya İşletme	Su Tüketimi	Çevresel	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülemez	- Su tüketimini azaltan düşük debili musluklar, duş başlıkları ve su tasarruflu tuvaletlerin kullanımı. - Boru hatlarının ve su tesisatının düzenli olarak kontrol edilerek kaçakların engellenmesi. - Düşük debili armatürler, sensörlü musluklar ve su tasarruflu duş başlıklarının her alanında kullanılması. - Yeşil alanlarında suyu minimumda kullanmak için sensör kontrollü akıllı sulama sistemlerinin kurulması. - Su tüketimini azaltmak için enerji verimli bulaşık makineleri ve çamaşır makineleri kullanılmalı. - Personelin su tüketimi konusunda bilinçlendirilmesi, su tasarrufunun bir kültür haline getirilmesi.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu
İnşaat veya İşletme	Enerji Tüketimi	Çevresel	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Enerji tüketimini azaltan yalıtım malzemeleri, enerji verimli HVAC (Isıtma, Havalandırma ve Klima) sistemleri, pencereler ve kapılar kullanılarak bina enerji tasarruflu hale getirilmelidir. - Enerji verimli LED aydınlatmalar kullanmak hem geçici aydınlatma maliyetlerini düşürür hem de sürdürülebilir bir uygulamadır. - Enerji tüketimini optimize eden akıllı sistemlerin entegrasyonu, enerji yönetimi ve tasarrufuna katkı sağlar. - LED aydınlatma ve sensörlü aydınlatma sistemleri kullanarak enerji tüketimini azaltmak. Ayrıca, gündüz ışığından faydalanarak aydınlatma ihtiyacını minimize etmek. - Bina yalıtımının güçlü tutulması, enerji kayıplarını azaltır. İyi bir yalıtım, ısıtma ve soğutma gereksinimlerini düşürür, enerji tüketimini azaltır. - Ortak alanlar için programlanabilir veya akıllı termostatların kullanılması, enerji israfını önler ve tüketimi optimize eder. - Personelin enerji tasarrufu konusunda eğitilmesi ve bilgilendirilmesi. - Kumanda binası gibi enerji yoğun operasyonlarda enerji verimli cihazların kullanılması.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu
İnşaat veya İşletme	Atık Yönetimi	Çevresel	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Atıkların doğru bir şekilde yönetilmesi için bir atık azaltma ve geri dönüşüm planı hazırlanmalıdır. - İnşaat sırasında gereksiz malzeme israfını önlemek için malzeme kullanım planlaması yapılmalıdır - Kullanılacak malzemelerin mümkün olduğu kadar geri dönüşümlü veya yeniden kullanılabilir malzemelerden seçilmesi, atık miktarını azaltır. - Atık yönetimi konusunda eğitilmesi ve farkındalıklarının artırılması, atıkların doğru şekilde ayrıştırılmasına ve geri dönüşüm oranlarının artmasına katkı sağlar.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- Plastik, cam, metal, kâğıt gibi geri dönüştürülebilir atıkların ayrıştırılması için etkili bir geri dönüşüm programı uygulanmalıdır. - Geri dönüşümlü ve çevre dostu ürünlerin temin edilmesi talep edilmeli. Bu, genel atık üretimini azaltır ve sürdürülebilir kaynaklardan faydalanmasını sağlar.		
İnşaat veya İşletme	Atıksu Yönetimi	Çevresel	Kümülatif	Bölgesel	Geri Döndürülebilir	- Kullanılan kimyasalların ve malzemelerin, su kaynaklarını kirlletmeyecek şekilde seçilmesi ve atıksu ile çevreye karışmasının önlenmesi için önlemler alınmalıdır. - İnşaat sahasında yüzeysel akışla gelen yağmur suyunun çevreye kirlenmiş olarak karışmasını önlemek için drenaj ve filtrasyon sistemleri kurulmalıdır. - Su tüketimini ve dolayısıyla atıksu miktarını azaltmak için düşük debili musluklar, duş başlıkları ve su tasarruflu tuvaletler kullanılmalıdır. Bu önlemler, hem su tüketimini hem de atıksu üretimini azaltır. - Mutfaklarında oluşabilecek yağlı atıkların kanalizasyona karışmasını önlemek için yağ tutucu (grease trap) sistemlerin kullanılması gerekmektedir. Bu sistemler, atıksudaki yağ ve katı maddeleri ayırarak arıtma tesisine ulaşmasını engeller. - Su tüketimini ve atıksu miktarını izleyen akıllı sistemler, suyun ve atıksuyun en verimli şekilde yönetilmesini sağlar. Bu sistemler, sızıntıların tespiti ve suyun gereksiz yere israf edilmesini önleyebilir.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu
İnşaat veya İşletme	Hava Kirliliği	Çevresel	Kümülatif	Bölgesel	Geri Döndürülemez	- İşletme sahasında toz yayılımını azaltmak için düzenli sulama yapılmalı. Ayrıca, toprak, moloz ve diğer hafriyat malzemelerinin üzeri örtülerek toz kalkışı engellenebilir. - İnşaat aşamasında, daha az hava kirliliği yaratan düşük emisyonlu veya elektrikli inşaat makineleri kullanılmalıdır. Düzenli bakım yapılarak makinelerin verimli çalışması sağlanmalı ve emisyonları azaltılmalıdır. - İnşaat araçlarının ve makinelerinin egzoz sistemlerine partikül filtreleri ve katalitik konvertörler takılarak zararlı gazların salınımı azaltılabilir. - İnşaat sahasına yapılacak malzeme sevkiyatı ve lojistik faaliyetler planlanarak minimum araç trafiği oluşturulmalı. Trafik yoğunluğu ve araç sayısının azaltılması, hava kirliliği etkisini düşürecektir. - İnşaat sırasında yakılan atık malzemelerin hava kirliliğine sebep olmasını engellemek için atıkların uygun şekilde toplanması, geri dönüştürülmesi veya uygun yöntemlerle bertaraf edilmesi sağlanmalıdır. - Isıtma, soğutma ve havalandırma (HVAC) sistemlerinin enerji verimli ve düşük emisyonlu modellerle seçilmesi önemlidir. Ayrıca, bu sistemlerin düzenli bakımı yapılarak verimli çalışması sağlanmalıdır. - Enerji verimli cihazlar (A++ sınıfı) ve LED aydınlatmalar kullanılarak enerji tüketimi azaltılabilir,	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						bu da enerji üretiminden kaynaklanan emisyonları düşürür. - İç mekanlarda boya, vernik, yapıştırıcı gibi malzemeler seçilirken düşük VOC içeren çevre dostu ürünler tercih edilmelidir. Bu, iç hava kalitesini iyileştirir ve hava kirliliği riskini azaltır. - Tesis çevresinde yeşil alanlar oluşturmak, çevredeki hava kalitesini iyileştirmeye yardımcı olur. Ağaçlar ve bitkiler, karbondioksit emilimini artırarak hava kirliliğini azaltır.		
İnşaat veya İşletme	Gürültü Kirliliği	Çevresel	Kümülatif	Bölgesel	Geri Döndürülemez	- Gürültüye neden olan inşaat faaliyetlerinin, yerleşim alanlarının en az etkileneceği saatlerde yapılması gerekir. Gürültülü işler sabah erken saatlerde veya akşam geç saatlerde yapılmamalı. - İnşaat alanında, gürültü kaynaklarının çevresine ses bariyerleri veya ses yalıtımlı perdeler yerleştirerek gürültü yayılımı engellenebilir. - Daha sessiz çalışan veya düşük desibelli makinelerin ve araçların tercih edilmesi, gürültü kirliliğini azaltır. Ayrıca, makinelerin düzenli bakımı yapılarak ses seviyelerinin kontrol altında tutulması sağlanmalıdır. - İnşaat alanında gürültü seviyelerinin sürekli olarak izlenmesi ve sınır değerlerin aşılmaması için gerekli önlemlerin alınması, çevresel ve yasal uyumu sağlar. - İnşaat işçilerinin gürültü kirliliğini azaltma teknikleri hakkında eğitilmesi. Örneğin, ekipmanların sessiz modda çalıştırılması veya gürültü kaynaklarının daha verimli kullanımı gibi yöntemler teşvik edilmelidir. - Örneğin, betonu dökme yerine prekast beton kullanımı gibi inşaat yöntemleri tercih edilebilir. Bu teknikler, daha az ses çıkaran yöntemlerdir. - HVAC (ısıtma, havalandırma, klima) sistemleri, jeneratörler ve diğer mekanik ekipmanlar ses yalıtımlı odalarda veya ses bariyerleriyle donatılmış alanlarda kurulmalıdır. - İç mekan tasarımında akustik kontrol sağlayan malzemeler (örneğin ses yutucu tavan panelleri, akustik duvar kaplamaları) kullanılmalı. - Personelinin gürültü yönetimi konusunda eğitilmesi. Örneğin, personelin ekipmanları sessiz modda çalıştırması, kapıları nazikçe kapatması ve gürültü yaratabilecek faaliyetlerin farkında olması sağlanmalıdır.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu
İnşaat veya İşletme	Sera Gazı	Çevresel	Kümülatif	Bölgesel	Geri Döndürülemez	- Beton, çelik ve diğer yapı malzemeleri gibi enerji yoğun malzemeler yerine, düşük karbon ayak izine sahip malzemelerin tercih edilmesi. Geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak sera gazı emisyonları azaltılabilir. - İnşaat makineleri ve araçları düşük yakıt tüketimli, enerji verimli ve düşük emisyonlu modellerle seçilmeli. Elektrikli veya hibrit makineler tercih edilerek fosil yakıt kaynaklı emisyonlar minimize edilebilir. - İnşaat malzemelerinin mümkün olduğunca yerel tedarikçilerden temin edilmesi, nakliye ve lojistik kaynaklı karbon emisyonlarını önemli ölçüde azaltır.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- İnşaat sırasında oluşan atıkların geri dönüştürülmesi ve minimum atık üretimi, atıkların bertaraf edilmesinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltır. - Yüksek verimli ısıtma, soğutma ve havalandırma (HVAC) sistemleri kullanarak enerji tüketimi minimize edilebilir. Ayrıca, bu sistemlerin düzenli bakımı yapılarak enerji israfı ve dolayısıyla sera gazı emisyonları azaltılır. - LED aydınlatma ve enerji tasarruflu cihazlar kullanarak enerji tüketimi azaltılabilir. Bu hem işletme maliyetlerini düşürür hem de sera gazı emisyonlarını azaltır. - Dijital çözümler kullanarak kağıt tüketimi ve dolayısıyla kâğıt üretimi ve taşınmasından kaynaklanan sera gazı emisyonları azaltılabilir.		
İnşaat veya İşletme	Ekosistem	Çevresel	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- İnşaat projesi başlamadan önce, alandaki doğal yaşamı, flora ve faunayı korumak için detaylı bir Çevresel Etki Değerlendirme yapılmalı. Ayrıca, biyoçeşitliliği koruma stratejileri belirlenmeli. - Hassas ekosistemlerden uzak tutulmalı ve yapılaşma alanları belirlenirken doğal yaşam alanlarına zarar verilmemesi için sınırlar çizilmeli. Özellikle su kaynakları, ormanlar ve doğal rezerv alanları korunmalı. - İnşaat sırasında toprak erozyonunu önlemek ve doğal bitki örtüsünün korunmasını sağlamak için etkili planlama yapılmalı. Mevcut bitki örtüsünü koruma ve mümkün olduğunda yerli bitkileri transplantasyon yoluyla yeni alanlara taşıma yöntemleri kullanılabilir. - Peyzaj düzenlemesi yapılırken, yerel ve doğal bitki türleri tercih edilmeli. Bu, yerel ekosisteme uyum sağlayarak biyolojik çeşitliliği destekler ve su kullanımını optimize eder. - Kullanılacak kimyasallar ve pestisitler minimumda tutulmalı veya tamamen çevre dostu alternatifler tercih edilmelidir. Kimyasal kullanımının ekosistemlere zarar vermesi, su kaynaklarını kirletmesi ve biyolojik çeşitliliği etkilemesi önlenmelidir. - Katı atıkların etkili bir şekilde yönetilmesi, çevredeki ekosistemlerin korunmasına yardımcı olur. Özellikle plastik ve kimyasal atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesi, kara ve su ekosistemlerini korur. - Personele çevre ve ekosistemler konusunda farkındalık kazandırmak, ekosisteme zarar veren davranışları minimize eder. Bilinçli su ve enerji kullanımı, atık yönetimi gibi konularda eğitim programları düzenlenebilir. - Bölgedeki ekosistem hizmetleri (temiz hava, su döngüsü, toprak sağlığı gibi) korunmalı. Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını teşvik eden yöntemler uygulanmalıdır.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi ve Çevre Sorumlusu

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
İnşaat veya İşletme	İstihdam	Sosyal	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Tesisin yerel istihdama öncelik vermesi - İş fırsatlarının daimi olması - İstihdama yönelik mesleki eğitimler sunulması - Cinsiyet ayrımı ve hassas grup ayrımı yapmadan istihdam fırsatlarının sunulması - Yerel istihdam olanakları ile alakalı kurumlarla koordinasyon sağlamak	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Sosyo Ekonomik Etkiler	Sosyal	Dolaylı	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Tesisin ekonomik ihtiyaçlarda yerele öncelik vermesi, - Tesisin yerel istihdama öncelik vererek sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sunması, istihdamda cinsiyet ayrımı yapılmaması ve hassas grupların da gözetilmesi - Bölgesel altyapı yatırımlarına katkı sağlanması, - Çalışanlara gelir dağılımında eşit davranılması	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Demografik Değişim	Sosyal	Dolaylı	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Yerel istihdama öncelik verilerek düzensiz işgücü göçünün önlenmesi - Yerel halk ile tesiste çalışmak üzere dışardan gelen insanlar olması halinde kültürel ve sosyal etkileşimin sağlanması - Demografik değişimin büyük olması halinde ortaya çıkan etkilerin toplumsal kabulünü ve yönetimini sağlamak amacı ile ilgili kurumlarla iş birliği projeleri oluşturmak	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Hassas/ Dezavantajlı Kişiler ve Gruplar Üzerindeki Etkiler	Sosyal	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Tesis yönetimi tarafından eşitlik, kapsayıcılık, sosyal sorumluluk ilkelerinin geliştirilmesi - Her istihdam fırsatını cinsiyet ayrımı yapmadan değerlendirmek - Çocuk işçiliğinin önlenmesi - Bina tasarımlarının yaşlı ve engellilere yönelik olması - Etnik ve kültürel çeşitliliği benimseyici politikalar oluşturulması - Sosyal entegrasyon ve uyumu destekleyici programlar oluşturulması	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Kültürel Etkiler/Çatışma	Sosyal	Dolaylı	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Tesis faaliyetlerinin yerel halkın kültürel kimliği ile örtüşmesi - Tesiste kültürel kimliğe önem verildiğine dair faaliyetler gerçekleştirilmesi - Tesiste çalışmak için bölge dışından gelen çalışan olması halinde sosyal uyum konusunda eğitim verilmesi	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Arazi Kullanımı / Altyapı	Sosyal	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Özellikle yerel halkın arazilere erişiminin kısıtlanmaması - Arazi kullanımı sırasında herhangi bir zorunlu yer değiştirme durumunda, uluslararası standartlar doğrultusunda yeniden yerleştirme planları uygulanması - Proje planlama aşamasında yerel topluluklarla istişare edilmesi, onların endişelerinin dikkate alınması ve arazi kullanımına yönelik kararların toplulukların onayıyla alınması - İnşa edilmesi planlanan arazinin çevresel etkilerinin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi - Yerel yönetimlerle iş birliği yaparak altyapı yatırımlarına katkıda bulunmak ve yerel hizmetlerin iyileştirilmesini sağlamak	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
İnşaat veya İşletme	Çalışma Koşulları	Sosyal	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	- Adil ücret politikaları ve kapsamlı sosyal güvenlik hakları sunulması - İş güvenliği tedbirlerinin uygulanması ve çalışanlara ergonomik çalışma koşulları sağlanması - Hassas grup çalışan olması halinde işyerinde karşılaştığı engelleri kaldırmak için kapsamlı bir cinsiyet eşitliği politikası benimsenmesi	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İşletme Yöneticisi
İnşaat veya İşletme	Fiziksel Tehlikeler	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat sürecine başlamadan önce, olası fiziksel tehlikeler için kapsamlı bir risk değerlendirmesi yapılmalı. Bu değerlendirme, çalışanları ve çevreyi tehdit eden fiziksel riskleri belirleyerek gerekli önlemlerin alınmasını sağlar. - İnşaat alanında çalışanların mutlaka kask, iş ayakkabısı, reflektörlü kıyafetler, göz koruması, eldiven gibi kişisel koruyucu ekipmanları (PPE) kullanmaları zorunlu hale getirilmelidir. - İnşaat alanı, çevredeki insanları ve hayvanları tehlikelerden korumak için güvenlik çitleri ve uyarı işaretleri ile çevrelenmelidir. Böylece izinsiz kişilerin inşaat alanına giriş yapması önlenir. - İnşaat makinelerinin ve araçlarının düzenli bakımının yapılması, kazaların ve mekanik arızaların önlenmesine yardımcı olur. Ayrıca, operatörlerin ekipmanları güvenli bir şekilde kullanabilmeleri için eğitim alması sağlanmalıdır. - Yüksekte çalışma durumlarında, iskele, emniyet halatları ve korkuluk gibi güvenlik önlemlerinin alınması zorunlu olmalıdır. Ayrıca, yüksekte çalışan işçilerin bu konuda eğitilmiş olması gerekir. - İnşaat sahasında yangın ve patlama risklerini minimize etmek için yangın güvenlik önlemleri alınmalı. İnşaat malzemelerinin güvenli depolanması, yangın söndürme cihazlarının bulunması ve yangın eğitimi verilmesi önemlidir. - İnşaat sırasında olası kazalar veya acil durumlar için kapsamlı bir acil durum planı hazırlanmalı. Bu plan, yangın, kimyasal sızıntı, yaralanma gibi durumlarda hızlı müdahale sağlamak için prosedürler içermelidir. İşletme Aşaması: - Personelin fiziksel sağlıklarını korumak için çalışma alanlarının ergonomik tasarımı önemlidir. Mutfak, temizlik, bakım ve ofis alanlarında çalışanlar için uygun yüksekliklerde tezgahlar ve ergonomik ekipmanlar kullanılmalıdır. - Yangın alarm sistemleri, yangın söndürme cihazları ve acil durum çıkışları gibi yangın güvenlik önlemleri sürekli kontrol altında tutulmalı. Personele düzenli yangın tatbikatı yaptırılmalı ve yangın anında yapılacaklar konusunda bilgilendirme yapılmalıdır. - Asansörler düzenli olarak bakım ve kontrollerden geçirilerek güvenlik sertifikalarına sahip olmalı. Merdivenler ise sağlam korkuluklar ve kaymaz yüzeylerle donatılmalı.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- İç ve dış mekanlarında yeterli ve uygun güvenlik aydınlatmaları bulunmalı. Özellikle merdivenler, koridorlar, otoparklar ve acil çıkış yolları iyi aydınlatılmalıdır. - Her alanında kayma ve düşmeyi önlemek için kaymaz yüzeyler ve halılar kullanılmalıdır. Ayrıca, su birikintisi oluşumunu önlemek için drenaj sistemleri düzenli olarak kontrol edilmelidir. - Mekanik ekipmanlardan kaynaklanan yüksek ses ve gürültüye karşı ses yalıtımı ve koruma önlemleri alınmalıdır. Bu, personelin işitme sağlığını korumaya yardımcı olur. - Elektrik tesisatlarının düzenli kontrolü ve bakımı yapılmalı. Elektrik çarpması riskini azaltmak için prizler ve kablolar düzenli olarak kontrol edilmeli ve gerektiğinde izole edilmelidir. - Tüm personele düzenli olarak acil durum tatbikatları yaptırılmalı ve ilk yardım eğitimi verilmelidir. İlk yardım malzemeleri her zaman erişilebilir olmalıdır. - Ortak alanlarında güvenliği sağlamak için acil çıkış işaretleri, güvenlik kameraları ve alarm sistemleri kurulmalıdır. Ayrıca, her alanda güvenli dolaşımın sağlanması için yönlendirme işaretleri bulunmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Ergonomik Riskler	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat sırasında işçilerin sırt, omuz ve bel bölgelerini zorlayabilecek ağır yükleri kaldırma riskini azaltmak için ergonomik ekipmanlar (vinç, taşıma arabaları, kaldırma platformları) kullanılmalıdır. - İşçilere, ağır nesneleri güvenli bir şekilde kaldırmak ve taşımak için doğru vücut duruşları ve kaldırma teknikleri konusunda eğitim verilmelidir. Bu eğitimler, sırt ve kas yaralanmalarını önlemeye yardımcı olur. - İnşaat alanlarında çalışanların daha rahat hareket edebilmeleri için çalışma alanları düzenlenmeli ve sıkışık alanlarda çalışmaktan kaçınılmalıdır. Malzeme ve araçların yerleştirilmesi işçilerin rahat bir çalışma pozisyonunda çalışmasına olanak sağlamalıdır. - İşçilerin uzun süre aynı pozisyonunda çalışmaları kas ve iskelet sistemi sorunlarına neden olabilir. Çalışma süreleri düzenlenmeli ve işçilere düzenli dinlenme araları verilmelidir. - Titreşim yayan makinelerin kullanımı sırasında işçilerin maruz kalma süreleri sınırlandırılmalı ve titreşim sönmüleyici ekipmanlar tercih edilmelidir. Ayrıca, tekrarlayan hareket gerektiren işlerde işçilerin sık sık pozisyon değiştirmesi teşvik edilmelidir. İşletme Aşaması: - Çalışanların uzun süre oturarak veya ayakta çalıştığı alanlarda, ergonomik tasarıma sahip mobilyalar ve ekipmanlar kullanılmalıdır. - Personelin sürekli aynı pozisyonunda çalışmasını önlemek için iş rotasyonları yapılmalı. - Çalışanlara ergonomik ayakkabı ve kıyafet giymesi teşvik edilmelidir. Özellikle uzun süre ayakta çalışan	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						personel için uygun ayakkabı seçimi, ayak, diz ve sırt problemlerini azaltmaya yardımcı olur. • Personele gün içinde esneme ve hafif egzersizler yapma fırsatı sunulmalıdır. Bu tür fiziksel aktiviteler, kas gerginliğini azaltarak iş kaynaklı kas-iskelet sistemi problemlerini önleyebilir. • Özellikle ofis gibi masa başı işlerinde, uygun aydınlatma koşullarında çalışması sağlanmalı. Yetersiz veya aşırı parlak ışık, göz yorgunluğuna ve baş ağrısına neden olabilir. • Çalışma masaları, bilgisayar ekranları ve diğer iş istasyonları ergonomik açıdan çalışanların rahat kullanabileceği şekilde düzenlenmelidir. Bilgisayar ekranları göz hizasında olmalı ve klavye ve fare konumları uygun mesafelerde yerleştirilmelidir. • Teknik ve bakım personelinin kullanacağı ekipmanlar, ergonomik titreşim ve gürültü koruma özelliklerine sahip olmalıdır. Titreşim önleyici el aletleri ve gürültü sönümleyici kulaklıklar kullanılmalıdır. • Personelin ergonomik riskler hakkında farkındalığını artırmak ve işlerini daha güvenli bir şekilde yapmalarını sağlamak için düzenli eğitimler verilmelidir. Bu eğitimler, doğru duruş, doğru kaldırma teknikleri ve ergonomik cihazların kullanımı gibi konuları içermelidir.		
İnşaat veya İşletme	Kimyasal Riskler	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: • İnşaat sırasında kullanılan boya, yapıştırıcı, solvent ve diğer kimyasalların güvenli bir şekilde depolanması gerekir. Depolama alanları iyi havalandırılmalı, yangın riskini önlemek için kimyasallar birbirine karışmayacak şekilde sınıflandırılarak saklanmalıdır. • Tüm kimyasal maddeler açık bir şekilde etiketlenmeli, riskleri belirtilmeli ve güvenli kullanım talimatları görünür şekilde yerleştirilmelidir. Bu sayede çalışanlar, kimyasal maddelerle nasıl güvenli çalışacaklarını bilirler. • İnşaat sahasında kimyasallarla çalışan işçilerin uygun kişisel koruyucu ekipman (eldiven, maske, gözlük vb.) kullanmaları sağlanmalıdır. Kimyasal maddelerin ciltle veya solunum yollarıyla temasını önlemek için uygun önlemler alınmalıdır. • İnşaat sırasında kullanılan kimyasalların atıkları, çevreye zarar vermemek için uygun yöntemlerle bertaraf edilmelidir. Kimyasal atıkların yanlış bir şekilde çevreye atılmasının önlenmesi için lisanslı atık yönetim firmalarıyla çalışılmalıdır. • Kimyasal maddelerle çalışan işçilerin, bu maddelerin güvenli kullanımı, riskleri ve maruziyet durumunda yapılacaklar konusunda eğitilmesi gereklidir. Eğitim, kimyasal risklerin yönetilmesinde kritik bir adımdır. • Kimyasal buharların birikmesini önlemek için iyi havalandırma sağlanmalı. Özellikle kapalı alanlarda kimyasallar kullanılırken yeterli hava akımı oluşturulmalıdır. İşletme Aşaması:	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- Kimyasal temizlik ürünleri, ve diğer bakım malzemelerinin kullanımını en aza indirmek için çevre dostu ve biyolojik olarak parçalanabilen alternatifler tercih edilmelidir. - Temizlik ürünleri, bakım kimyasalları ve diğer tehlikeli maddeler, iyi havalandırılmış ve kilitlenebilir dolaplarda saklanmalı. Kimyasalların üzerinde doğru ve net etiketler yer almalı, yanlış kullanımın önüne geçilmelidir. - Kimyasal atıklar, doğrudan kanalizasyona veya doğaya atılmamalıdır. Uygun atık yönetim sistemleri ve prosedürleri uygulanmalı ve kimyasal atıklar lisanslı atık toplama firmaları tarafından toplanmalıdır. - Temizlik personeli, bakım ekipleri ve mutfak çalışanları gibi kimyasal maddelerle doğrudan temas eden personel, kimyasalların güvenli kullanımı, maruziyet durumunda yapılacaklar ve kişisel koruma önlemleri konusunda düzenli olarak eğitilmelidir. - Kimyasallarla çalışan personel, her zaman uygun kişisel koruyucu ekipman (eldiven, yüz maskesi, koruyucu gözlük vb.) kullanılmalıdır. Bu, ciltle temas, göz yaralanmaları ve solunum yolu hastalıklarını önler. - Kimyasal maddelerin kullanıldığı alanlar iyi havalandırılmalı. Özellikle kapalı alanlarda kimyasal buharlarının birikmesini önlemek için uygun havalandırma ve klima sistemleri kurulmalıdır. - Kimyasal sızıntı, dökülme veya kazaların yaşanması durumunda uygulanacak acil durum prosedürleri oluşturulmalıdır. Yangın, kimyasal dökülmesi veya kimyasal madde ile temas gibi durumlarda yapılacak işlemler personel tarafından bilinmelidir. - Kimyasalların kullanımı, depolanması ve atık yönetimi gibi süreçlerin düzenli olarak izlenmesi ve raporlanması önemlidir. Bu, kimyasal risklerin sürekli kontrol altında tutulmasını sağlar. - Elektronik cihazların bakımında kullanılan kimyasalların, cihazlara zarar vermeyecek şekilde seçilmesi önemlidir. Yanlış kimyasal kullanımı cihazların arızalanmasına ve tehlikelere yol açabilir. - Kimyasalların miktarını ve çeşidini azaltarak, kimyasal maruziyetini minimum seviyede tutmak önemlidir. Temizlik ürünlerinin kullanım sıklığı ve yoğunluğu kontrol altında tutulmalı, mümkünse organik ve çevre dostu ürünler tercih edilmelidir.		
İnşaat veya İşletme	Biyolojik Riskler	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat başlamadan önce, sahadaki biyolojik tehlikeler (örneğin, toprakta veya sudaki patojenler, haşere, böcekler, zehirli bitkiler) belirlenmeli ve risk değerlendirmesi yapılmalıdır. - İnşaat sahasında haşere, kemirgen, sinek, sivrisinek gibi hastalık taşıyıcıların çoğalmasını önlemek için düzenli haşere kontrol programları uygulanmalıdır. İnşaat sahasında su birikintileri ve atık yığınları oluşması engellenmelidir.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- İşçilerin biyolojik risklere maruz kalmasını önlemek için uygun kişisel koruyucu ekipmanlar (eldiven, maske, gözlük, uzun kollu giysiler) kullanılmalı. Bu özellikle toprakla veya suyla temas halinde olan işçiler için önemlidir. - İnşaat sahasında hijyenik koşulların sağlanması, işçiler arasında biyolojik hastalıkların yayılmasını önlemek için kritik öneme sahiptir. Temizlik ve kişisel hijyen için yeterli el yıkama noktaları ve tuvaletler kurulmalıdır. - İnşaat işçileri, biyolojik riskler ve korunma yolları hakkında bilgilendirilmelidir. Patojenler, haşereler ve biyolojik tehlikelere maruz kalmayı önlemek için yapılması gerekenler konusunda eğitim verilmelidir. İşletme Aşaması: - Biyolojik riskleri önlemek için gıda güvenliği ve hijyen kurallarına sıkı bir şekilde uyulmalıdır. Gıdaların doğru saklanması, pişirilmesi ve sunulması; ayrıca mutfak ekipmanlarının düzenli olarak temizlenmesi sağlanmalıdır. - Biyolojik riskler (örneğin, küf, mantar, bakteriler) iç mekan hava kalitesini etkileyebilir. Düzenli bakım yapılan HVAC sistemleri ve havalandırma kanalları, biyolojik ajanların çoğalmasını önlemeye yardımcı olur. - Düzenli olarak haşere kontrol programları uygulanmalıdır. Sivrisinek, karasinek, kemirgenler ve diğer hastalık taşıyan vektörlerin çoğalmasını engellemek için atık yönetimi ve su birikintilerinin önlenmesi sağlanmalıdır. - Temizlik hizmetlerinde biyolojik risklere karşı hijyen standartlarına uyulmalıdır. Temizlik malzemelerinin doğru şekilde kullanılması biyolojik riskleri azaltır. - Çalışanlara, biyolojik risklerden korunma yolları, el yıkama ve hijyen kurallarına uyma konusunda düzenli eğitim verilmelidir. - Biyolojik tehlikeler oluşturabilecek atıklar (organik atıklar, yiyecek artıkları, tehlikeli biyolojik atıklar) doğru bir şekilde toplanmalı ve bertaraf edilmelidir. Özellikle organik atıkların uygun yöntemlerle işlenmesi sağlanmalıdır. - Biyolojik risklere yol açabilecek küf ve mantar oluşumunu önlemek için binalarındaki nem seviyeleri kontrol altında tutulmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Yangın ve Patlama Riski	İSG	Doğrudan	Bölgesel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat başlamadan önce, sahadaki yangın risklerini belirlemek için kapsamlı bir yangın güvenliği planı hazırlanmalı. Bu plan, yangına neden olabilecek malzemeleri, faaliyetleri ve tehlike alanlarını içermelidir. - İnşaat sırasında kullanılan yanıcı ve patlayıcı maddelerin (örneğin boya, solvent, gaz tüpleri) güvenli bir şekilde depolanması önemlidir. Bu malzemeler, birbirlerinden ve diğer riskli alanlardan uzakta, uygun depolama alanlarında tutulmalıdır.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- İnşaat alanında kaynak, taşlama, kesim gibi kıvılcım çıkaran faaliyetler kontrollü şekilde yapılmalıdır. Ateşle çalışma sırasında uygun yangın söndürme cihazları hazır bulundurulmalı ve çevredeki yanıcı malzemelerden uzak durulmalıdır. - İnşaat alanında bir yangın çıkması durumunda hızlı ve güvenli bir tahliye sağlayabilmek için acil durum tahliye planı oluşturulmalıdır. Tahliye güzergahları işaretlenmeli ve çalışanlar düzenli olarak tahliye tatbikatları yapılmalıdır. - İnşaat alanında yangın söndürme tüpleri ve yangın dolapları gibi yangın söndürme ekipmanları kolay erişilebilir yerlerde bulundurulmalıdır. Tüm çalışanlar bu ekipmanları nasıl kullanacakları konusunda eğitilmelidir. - İnşaat sırasında kullanılan geçici elektrik sistemleri güvenli bir şekilde kurulmalı ve düzenli olarak kontrol edilmelidir. Arızalı kablolar veya aşırı yüklenmiş prizler yangın tehlikesi yaratabilir. - İnşaat çalışanları yangın ve patlama riskleri, bu risklerden korunma yöntemleri ve acil durumlarda yapılması gerekenler konusunda eğitilmelidir. Eğitimler, özellikle ateşle çalışma ve kimyasal madde kullanımı hakkında olmalıdır. İşletme Aşaması: - Yangın riskini erken tespit edebilmek için duman ve ısı dedektörleri ile yangın alarm sistemleri kurulmalıdır. Bu sistemler düzenli olarak test edilmeli ve bakımları yapılmalıdır. - Yüksek risk taşıyan alanlarda (mutfak, çamaşırhane, kazan dairesi) otomatik sprinkler sistemleri kurulmalıdır. Bu sistemler yangın çıkması durumunda yangını otomatik olarak söndürerek büyümesini engeller. - Yangın söndürme tüpleri, yangın dolapları ve yangın hortumları gibi yangın söndürme ekipmanları stratejik noktalara yerleştirilmelidir. Bu ekipmanlar düzenli olarak kontrol edilmeli ve kolay erişilebilir olmalıdır. - Elektrik tesisatları ve gaz sistemleri düzenli olarak bakım ve kontrollerden geçirilmelidir. Kıvılcım veya gaz kaçağı gibi riskleri minimize etmek için eski veya hasarlı elektrik kabloları ve gaz hatları derhal onarılmalıdır. - Kullanılan temizlik malzemeleri, bakım kimyasalları ve diğer yanıcı maddeler uygun şekilde depolanmalı ve kullanılmalıdır. Yanıcı kimyasalların yanlış kullanımı yangın ve patlama riskini artırabilir. - Personele yangın ve patlama risklerine karşı düzenli eğitimler verilmelidir. Yangın alarm sistemlerinin kullanımı, yangın söndürme ekipmanlarının nasıl kullanılacağı ve tahliye prosedürleri gibi konular, personelin bilinçlenmesi için düzenli olarak gözden geçirilmelidir. İnşaat Aşaması: - İnşaat işçilerinin aşırı iş yükünden kaynaklanan stres ve tükenmişlik yaşamamaları için iş yükü dikkatlice		
İnşaat veya İşletme	Psikososyal Riskler	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: İnşaat işçilerinin aşırı iş yükünden kaynaklanan stres ve tükenmişlik yaşamamaları için iş yükü dikkatlice	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						planlanmalıdır. Çalışanların düzenli dinlenme molaları alması ve çalışma saatlerinin makul seviyelerde tutulması önemlidir. - İşçilerin, iş sırasında yaşadıkları sorunları ve endişeleri paylaşabilecekleri bir iletişim ve destek sistemi oluşturulmalıdır. İşçilerin yöneticileriyle veya insan kaynakları departmanı ile açık ve etkili bir şekilde iletişim kurulabilmesi, psikososyal riskleri azaltır. - İnşaat sırasında ortaya çıkabilecek işçi ve yönetim arasındaki anlaşmazlıkların çözümü için etkili bir çatışma yönetim stratejisi geliştirilmelidir. Bu, işçiler arasındaki stresi ve işyeri huzursuzluğunu azaltır. - İnşaat alanında işçilerin kendilerini rahat hissetmeleri için uygun çalışma koşulları sağlanmalıdır. Temiz, güvenli ve düzenli bir çalışma ortamı, işçilerin moralini ve motivasyonunu artırır. - İşçilerin ruhsal ve duygusal sağlıklarını desteklemek amacıyla işyeri psikoloğu veya danışmanlar gibi profesyonel destek hizmetleri sunulabilir. Bu, stres ve duygusal sorunların erken müdahale ile çözülmesine yardımcı olur. - İnşaat alanında farklı kökenlerden gelen çalışanlar olabilir. Irk, cinsiyet, yaş gibi konularda ayrımcılığı önlemek ve çeşitliliği teşvik etmek, psikososyal riskleri azaltmada önemli bir adımdır. İşletme Aşaması: - Çalışan personelin iş-özel yaşam dengesini koruyabilmesi için esnek çalışma saatleri sunulmalıdır. Vardiya sistemiyle çalışanlar için adil bir program hazırlanmalı ve aşırı mesai yapılmasının önüne geçilmelidir. - Çalışanlara işyerindeki stres, tükenmişlik, zorbalık ve ayrımcılık gibi konularda farkındalık eğitimi verilmelidir. Bu eğitimler, çalışanların psikososyal risklere karşı bilinçlenmesini sağlar. - Çalışanlar arasında zorbalık, taciz ve ayrımcılık gibi durumların oluşmasını engellemek için sıfır tolerans politikası benimsenmeli. Herkesin güvenli ve saygılı bir ortamda çalışmasını sağlamak için güçlü bir etik kod oluşturulmalıdır. - Çalışanların psikososyal risklerle başa çıkabilmesi için profesyonel danışmanlık ve destek hizmetleri sunan çalışan destek programları oluşturulmalıdır. Bu programlar, kişisel stres, ailevi sorunlar veya iş kaynaklı psikolojik sorunlarla başa çıkmak için önemli bir kaynak olabilir. - Çalışanların başarılarının ve katkılarının fark edilip takdir edilmesi, iş tatmini ve motivasyonu artırır. Düzenli performans değerlendirmeleri ve ödüllendirme programları, çalışanların kendilerini değerli hissetmelerini sağlar. - Personeli arasında sosyal ilişkileri ve işbirliğini güçlendirmek için düzenli sosyal etkinlikler ve takım oluşturma faaliyetleri düzenlenmelidir. Bu etkinlikler,		

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						işyerindeki sosyal bağlılığı artırarak yalnızlık ve izolasyonu önler. - Çalışanların kişisel yaşamlarını sürdürebilmeleri için iş-özel yaşam dengesini teşvik eden uygulamalar hayata geçirilmelidir. Tatil günlerinin düzenli kullanılması ve çalışanların dinlenme haklarının korunması sağlanmalıdır. - Çalışanlar arasında veya çalışanlarla yöneticiler arasında çıkabilecek anlaşmazlıkların çözülmesi için medyasyon ve çatışma çözümü hizmetleri sunulmalıdır. Bu hizmetler, işyerinde psikososyal stresin azalmasına yardımcı olur. - Yöneticilere, çalışanların psikososyal sağlıklarını nasıl destekleyebilecekleri konusunda eğitim verilmelidir. Empati, etkin iletişim ve stres yönetimi gibi konular, yöneticilerin çalışanlarla daha iyi bir ilişki kurmalarına yardımcı olur. - Çalışanların rahat ve güvenli bir ortamda çalışmasını sağlamak için ergonomik ve rahat çalışma koşulları sunulmalıdır. Ayrıca, işyerindeki aşırı gürültü, kötü havalandırma veya yetersiz aydınlatma gibi faktörlerin çalışanları olumsuz etkilememesi için düzenli kontroller yapılmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Makine ve Ekipman Kullanımı	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat alanında makineleri ve ekipmanları kullanacak işçilerin, bu ekipmanları nasıl güvenli bir şekilde kullanacakları konusunda eğitim almaları zorunlu olmalıdır. Yalnızca eğitilmiş ve yetkilendirilmiş kişiler, makineleri kullanabilmelidir. - İnşaat makinelerinin ve ekipmanlarının düzenli bakım ve onarımı yapılmalı. Mekanik arızalar ve kazalar, bakımsız ve hatalı çalışan makinelerden kaynaklanabilir. Bu nedenle, makinelerin her kullanım öncesi kontrol edilmesi gereklidir. - Makine ve ekipman kullanılan alanlarda çalışan işçilerin, uygun kişisel koruyucu ekipman (kask, gözlük, eldiven, iş ayakkabısı vb.) kullanmaları sağlanmalıdır. Bu, olası yaralanmalara karşı önleyici bir tedbirdir. - Makinelerin ve ekipmanların kullanıldığı alanlar, güvenlik bariyerleri ve uyarı işaretleri ile belirlenmelidir. Yaya trafiği ile makine trafiği ayrılmalı, böylece kaza riski azaltılmalıdır. - Makineleri uzun süre kullanan işçilerin ergonomik risklerden korunması için makinelerde ergonomik koltuklar ve kontroller sağlanmalıdır. Bu, sırt ve boyun yaralanmalarını önleyebilir. - İş makinelerindeki hareketli parçaların korunması, kıyafetlerin makineye sıkışmasını önlemek için güvenlik korumaları ve kilit sistemleri kullanılması gereklidir. Özellikle vinç, forklift ve ekskavatör gibi ağır makinelerde bu önemlidir. İşletme Aşaması: - Kullanılan makineler ve ekipmanlar (çamaşırhane makineleri, mutfak ekipmanları, havalandırma sistemleri vb.) güvenli ve ergonomik bir şekilde	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						yerleştirilmelidir. Çalışanların rahatça erişebileceği ve kazaları önleyecek şekilde planlanmalıdır. - Kullanılan tüm makineler ve ekipmanlar düzenli olarak bakım ve denetimlerden geçirilmelidir. Arızalı ekipmanların kullanılması kazalara ve güvenlik risklerine yol açabilir. - Çalışanlarının uzun süreli makinelerle çalışmasından kaynaklanabilecek kas-iskelet sistemi yaralanmalarını önlemek için ergonomik tasarıma sahip makineler ve ekipmanlar tercih edilmelidir. - Çalışanlara makineleri nasıl güvenli bir şekilde kullanacakları ve bakım yapacakları konusunda düzenli eğitimler verilmelidir. Makineleri doğru şekilde kullanmak, arızaların ve iş kazalarının önüne geçer. - Kullanılan makinelerle çalışırken uyulması gereken güvenlik protokolleri oluşturulmalı ve bu protokoller çalışanlar tarafından takip edilmelidir. Acil durumlar için yangın, elektrik kaçağı veya ekipman arızaları gibi durumlara yönelik talimatlar sağlanmalıdır. - Kullanılan elektrikli ekipmanların ve makinelerin elektrik tesisatları düzenli olarak kontrol edilmeli ve bakım yapılmalıdır. Elektrik kaçağına ve olası yangın risklerine karşı güvenlik cihazları kullanılmalıdır (kaçak akım röleleri vb.). - Kullanılan kaldırma ve taşıma ekipmanlarının (forklift, asansör, manuel kaldırma araçları) düzenli kontrolü yapılmalı ve güvenlik standartlarına uygun olduğundan emin olunmalıdır. - Makine veya ekipman kullanımı sırasında meydana gelebilecek acil durumlara karşı (örneğin, makine arızası, yangın, elektrik çarpması) hızlı müdahale edebilmek için acil durum prosedürleri oluşturulmalıdır. Çalışanlar bu prosedürler konusunda eğitilmelidir.		
İnşaat veya İşletme	Doğal Afet	İSG	Doğrudan	Bölgesel	Geri Döndürülemez	İnşaat Aşaması: - İnşaatın yapılacağı bölgenin deprem, sel, kasırga, toprak kayması gibi doğal afet riskleri açısından değerlendirilmesi gereklidir. - Deprem yönetmeliklerine uygun sağlam temel, güçlendirilmiş betonarme yapılar ve sismik yalıtım sistemleri kullanılmalıdır. Depreme karşı dayanıklılığı artırmak için inşaat malzemeleri titizlikle seçilmelidir. - Sel riski olan bölgelerde su baskınlarından korunması için drenaj sistemleri, yükseltilmiş yapı temelleri ve sel bariyerleri kullanılmalıdır. Su baskınlarının önlenmesi için uygun zemin drenajı ve yeraltı su yönetimi sistemleri kurulmalıdır. - Yangına dayanıklı malzemelerin kullanılması, yangın çıkışları ve yangın söndürme sistemlerinin inşa edilmesi gereklidir. Ayrıca, inşaat sırasında yangın yükünü artıracak malzeme ve tasarımlardan kaçınılmalıdır. - Fırtına ve kasırga riski olan bölgelerde, yapısal elemanları (pencereler, çatı, kapılar) rüzgara dayanıklı olarak tasarlanmalı ve güçlendirilmiş bağlantı	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						sistemleri kullanılmalıdır. Rüzgar bariyerleri ve çatı sistemleri ek önlemler olarak uygulanabilir. - Eğimli arazilerde, toprak kayması veya heyelan riskini azaltmak için stabilite artırıcı önlemler alınmalı. İstinat duvarları ve toprak stabilizasyonu gibi yapısal önlemler hayata geçirilmelidir. İşletme Aşaması: - Doğal afetler (deprem, yangın, sel) durumunda hızlı ve güvenli tahliye için kapsamlı bir acil durum planı hazırlanmalıdır. Çalışanlar için tahliye güzergahları açık bir şekilde işaretlenmeli ve acil durum çıkışları her zaman erişilebilir olmalıdır. - Doğal afetlere hazırlık için personele yönelik düzenli afet tatbikatları yapılmalıdır. Deprem, yangın veya sel durumunda yapılması gerekenler konusunda çalışanlar bilgilendirilmelidir. - Yangına karşı alarm ve otomatik yangın söndürme sistemleri kurulmalı. Bu sistemler düzenli olarak test edilmeli ve bakımları yapılmalıdır. Ayrıca, yangın söndürme tüpleri ve acil yangın dolapları da belirli noktalarda bulundurulmalıdır. - Doğal afetler sonrası kullanılmak üzere, ilk yardım malzemeleri, su, yiyecek, battaniye, yangın söndürücüler ve diğer acil durum malzemelerinin bulunduğu bir depo oluşturulmalıdır. Bu malzemeler afet durumlarında yardım sağlamak için hazır bulundurulmalıdır. - Doğal afetler sonrası elektrik ve su kesintileri yaşanabilir. Acil durum jeneratörleri ve su depoları bulundurulmalıdır. Ayrıca, su kaynaklarının ve elektrik sistemlerinin afet sonrası çalışabilir durumda olmasını sağlamak için düzenli bakım yapılmalıdır. - Su birikintilerini önlemek için drenaj sistemleri sürekli kontrol edilmeli. Sel riski bulunan bölgelerde su baskınlarına karşı pompa sistemleri ve su bariyerleri kullanılarak altyapı güçlendirilmelidir. - Deprem gibi doğal afetler sırasında ne yapmaları gerektiği konusunda düzenli eğitimler verilmelidir. Bu eğitimler, deprem sırasında nasıl korunulacağı, güvenli alanların nasıl kullanılacağı ve nasıl rehberlik edileceği gibi konuları içermelidir. - Afetler sırasında hava kalitesinin korunması önemlidir. Bu nedenle, HVAC (ısıtma, havalandırma, klima) sistemlerinin düzenli olarak bakımı yapılmalı ve acil durumlarda çalışabilir durumda olmaları sağlanmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Sağlık Durumları	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat işçileri, iş sağlığı ve güvenliği konusunda düzenli eğitimler almalıdır. Bu eğitimler, potansiyel sağlık risklerini tanıma, doğru ekipman kullanımı, kimyasal maddelerle çalışma ve kazaları önleme konularını içermelidir. - İnşaat sahasında çalışan herkesin uygun kişisel koruyucu ekipman (kask, gözlük, eldiven, iş ayakkabısı, solunum maskesi vb.) kullanması sağlanmalıdır. Bu, işçilerin toz, kimyasallar, yüksek	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						ses, düşme ve darbelere karşı korunmasına yardımcı olur. - İnşaat sırasında ortaya çıkan toz ve diğer hava kirleticiler (örneğin asbest, silika tozu) işçilerin sağlığını olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle toz kontrol önlemleri alınmalı, sulama veya toz bastırma sistemleri kullanılmalı ve işçilere toz maskeleri temin edilmelidir. - İnşaat sırasında kullanılan kimyasal maddeler (boya, solvent, yapıştırıcı) güvenli bir şekilde kullanılmalı ve depolanmalıdır. Kimyasal maddelerle çalışan işçilere uygun koruyucu ekipmanlar sağlanmalı ve kimyasallarla çalışırken havalandırma sistemleri kullanılmalıdır. - İnşaat işçilerinin uzun süre ağır yük taşımasını veya zorlayıcı pozisyonlarda çalışmasını önlemek için ergonomik önlemler alınmalıdır. Yük kaldırma ekipmanları, uygun çalışma pozisyonları ve düzenli molalar işçilere sağlanmalıdır. - Aşırı sıcak veya soğuk havalarda çalışan işçilerin sağlıklarını korumak için sıcaklık kontrolü yapılmalı. İşçilere uygun kıyafetler sağlanmalı, sıcak havalarda bol sıvı tüketimi teşvik edilmeli ve soğuk havalarda uygun koruyucu giysiler giydirilmelidir. - İnşaat sahasında acil durumlarda kullanılmak üzere ilk yardım malzemeleri bulundurulmalı. İşçilerin yaralanma, bayılma veya ani sağlık sorunları durumunda ilk yardım uygulayacak kişiler eğitilmelidir. - İnşaat alanında yeterli hijyenik koşullar sağlanmalı. Temiz su, tuvalet ve el yıkama istasyonları işçilerin erişimine sunulmalıdır. Bu, işçilerin sağlığını korumak ve enfeksiyon riskini azaltmak için önemlidir. İşletme Aşaması: - Çalışanlarının düzenli sağlık kontrollerinden geçirilmesi, sağlık durumlarının izlenmesi açısından önemlidir. - Çalışanlarının aşırı iş yüküne ve strese maruz kalmamaları için çalışma saatleri düzenlenmeli ve iş-özel yaşam dengesi gözetilmelidir. Aşırı stres, uzun vadede çalışanların ruhsal ve fiziksel sağlığını olumsuz etkileyebilir. - Hijyen, temizlik ve enfeksiyon önleme konularında düzenli eğitimler verilmelidir. - İç mekan hava kalitesinin korunması çalışanların sağlığı için önemlidir. Havalandırma sistemlerinin düzenli bakımı yapılmalı ve iç mekanlarda küf, toz ve alerjenlerin birikmesi önlenmelidir. - Pandemi gibi yaygın enfeksiyon risklerine karşı el dezenfektanları, maske kullanımı ve sosyal mesafe gibi önlemler alınmalıdır. - İşyerinde sağlıklarını koruma yolları, güvenli çalışma koşulları ve acil durumlarda yapılması gerekenler konusunda düzenli olarak eğitilmelidir. Bu eğitimler, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeye yardımcı olur.		

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- Personelin, ergonomik risklerden korunması için uygun ekipmanlar ve çalışma ortamları sağlanmalıdır. - Acil sağlık durumlarına karşı ilk yardım ekipmanları ve prosedürleri oluşturulmalıdır. Çalışanlar, ilk yardım uygulamaları ve acil tıbbi müdahale konusunda eğitilmeli, acil sağlık hizmetlerine hızlı erişim sağlanmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Güvenlik İhlalleri	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat sahası güvenlik bariyerleri ve çitlerle çevrilmeli. Böylece izinsiz girişler önlenir ve sahada çalışan işçilerin güvenliği sağlanır. Güvenlik bariyerleri, kazalara neden olabilecek tehlikeli alanları da sınırlar. - İnşaat sahasında sürekli olarak güvenlik personeli bulundurulmalı. Bu personel, izinsiz girişleri ve hırsızlık gibi güvenlik ihlallerini önlemek amacıyla saha içinde düzenli devriye gezmelidir. - İnşaat alanına güvenlik kameraları yerleştirilmeli ve güvenlik açısından kritik alanlar sürekli izlenmelidir. Ayrıca inşaat sahasının karanlık bölgelerinde güvenlik aydınlatmaları kullanılmalıdır. - İnşaat sahasına girişler kontrollü olmalıdır. Tüm çalışanlar ve ziyaretçiler için kimlik doğrulama sistemi veya giriş kartı gibi erişim kontrolü sağlanmalı, izinsiz kişilerin sahaya girmesi engellenmelidir. - İnşaat sahasındaki malzeme ve ekipmanlar güvenli bir şekilde depolanmalı ve kilitlenmelidir. Hırsızlık riskini azaltmak için değerli malzemeler, ekipmanlar ve araçlar koruma altında tutulmalıdır. - Çalışanlara güvenlik prosedürleri hakkında düzenli eğitim verilmelidir. İş güvenliği kurallarına uyum sağlanması, sahadaki olası güvenlik ihlallerini ve kazaları önlemeye yardımcı olur. - İnşaat sırasında kullanılan kimyasal maddeler, patlayıcılar veya yanıcı maddeler uygun güvenlik koşulları altında depolanmalı. Bu maddelere yetkisiz erişimlerin önlenmesi için özel güvenlik tedbirleri alınmalıdır. İşletme Aşaması: - Güvenliği sağlamak amacıyla güvenlik personeli bulundurulmalıdır. - Tesisin girişleri, türbin alanları, şalt sahası, otoparkı ve diğer kritik alanları güvenlik kameralarıyla izlenmelidir. Bu kameralar, izinsiz girişleri ve şüpheli davranışları tespit etmek için 24 saat boyunca aktif olmalıdır. - Yangın, patlama veya diğer acil durumlarda hızlı müdahale için yangın ve acil durum alarm sistemleri kurulmalıdır. - Personele düzenli olarak güvenlik prosedürleri hakkında eğitim verilmelidir. Acil durumlar, güvenlik ihlalleri ve şüpheli durumlarla başa çıkma yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır. - İşletmede siber güvenlik de kritik öneme sahiptir. Firma bilgilerinin ve çalışanlarının kişisel bilgilerinin korunması için güçlü şifreleme, güvenli ağlar ve güvenlik duvarları gibi siber güvenlik önlemleri	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						alınmalıdır. Ayrıca, personel siber güvenlik tehditlerine karşı eğitilmelidir. Güvenlik ihlali, terör saldırısı veya şüpheli durumlarda çalışanlar güvenli bir şekilde tahliye edilmesi için kapsamlı acil durum planları oluşturulmalıdır. Tahliye güzergahları açık bir şekilde işaretlenmeli ve düzenli olarak tatbikatlar yapılmalıdır.		
İnşaat veya İşletme	Zemin ve Bina Güvenliği	İSG	Doğrudan	Yerel	Geri Döndürülebilir	İnşaat Aşaması: - İnşaat başlamadan önce, zeminin taşıma kapasitesinin ve stabilitesinin belirlenmesi için zemin etütleri yapılmalıdır. Toprak kayması, çökme veya zayıf zemin koşullarına karşı inşaatın güvenliğini sağlamak için uygun zemin iyileştirme yöntemleri uygulanmalıdır. - Sağlam bir temel yapılması kritik önem taşır. Zemin koşullarına uygun olarak temel sistemi (örneğin kazık temeller, radye temeller) seçilmeli ve inşaat sırasında bu temelin düzgün şekilde uygulanması sağlanmalıdır. - İnşaat sürecinde yapıların depreme dayanıklı olarak inşa edilmesi için yapı tasarımında deprem yönetmeliklerine uygun malzemeler ve inşaat teknikleri kullanılmalıdır. Sismik yalıtım sistemleri ve güçlendirilmiş betonarme sistemler gibi yapısal önlemler hayata geçirilmelidir. - Su baskınları veya yeraltı suyu basınçlarından kaynaklanabilecek hasarları önlemek için etkili bir drenaj sistemi kurulmalıdır. Bu sistem, yeraltı sularının binaya zarar vermesini önlemek için suyu tahliye eder. - Eğimli arazilerde veya kaygan zeminlerde zemin stabilizasyonu sağlanmalı. İstinat duvarları, dolgu malzemeleri ve yer altı sabitleme teknikleri kullanılarak toprak kaymalarına karşı önlem alınmalıdır. - İnşaat süreci boyunca bağımsız denetim kuruluşları tarafından yapılan düzenli denetimler, inşaatın standartlara uygun ve güvenli bir şekilde devam ettiğini sağlar. Bu denetimler, yapı elemanlarının kalitesini ve montaj güvenliğini kontrol eder. İşletme Aşaması: - Bina güvenliği için düzenli kontroller yapılmalıdır. Bu kontroller, yapısal elemanların (duvarlar, kolonlar, kirişler, çatılar) zamanla hasar görüp görmediğini, su sızıntılarını ve zemindeki potansiyel riskleri değerlendirmeyi içerir. - Tahliye planları düzenli olarak güncellenmeli ve tahliye yolları, yangın çıkışları net bir şekilde işaretlenmelidir. Tahliye yollarının engellenmediğinden personelin güvenli bir şekilde binadan çıkabileceğinden emin olunmalıdır. - Yangın, deprem ve diğer doğal afetlere karşı güvenlik sistemleri olmalıdır. Yangın alarm sistemleri, sprinkler, yangın söndürme ekipmanları ve deprem acil durum planları gibi önlemler düzenli olarak test edilmeli ve bakımı yapılmalıdır.	Yasal gereklilikler düzeyinde ve periyodik olarak	İSG Uzmanı

Proje Dönemi	Potansiyel Etki	Etkinin Konusu (Çevresel, Sosyal, İSG)	Etkinin Niteliği (Doğrudan, dolaylı, kümülatif)	Etkinin Büyüklüğü (Yerel, Bölgesel, Ulusal, Küresel)	Etkinin Geri Döndürülebilir Olup Olmaması	Etki Azaltıcı Önlemler	Süre/Sıklık	Sorumlu Taraf
						- Tüm alanlarında kaymayı önleyici zemin kaplamaları kullanılmalıdır. - Bina çatısı ve cephe kaplamalarının güvenli bir şekilde monte edildiğinden emin olunmalıdır. Fırtına veya kötü hava koşullarında çatı malzemelerinin yerinden çıkmasını veya cephe kaplamalarının zarar görmesini önlemek için düzenli bakım yapılmalıdır. - Bina zeminlerinde su birikmesi veya su sızıntıları yapısal hasarlara yol açabilir. Drenaj ve sıhhi tesisat sistemleri düzenli olarak kontrol edilmeli ve su kaçağı riski en aza indirilmelidir. - Elektrik altyapısı düzenli olarak denetlenmeli ve yangın riskini önlemek için elektrik tesisatının güvenli olduğundan emin olunmalıdır. Ayrıca, enerji kesintilerine karşı acil jeneratörler hazır bulundurulmalıdır. - HVAC (Isıtma, Havalandırma ve Klima) sistemleri düzenli olarak bakım görmeli ve güvenli bir şekilde çalıştığından emin olunmalıdır. Bu sistemlerin güvenli çalışması, binanın zemin ve yapı güvenliğine dolaylı yoldan katkıda bulunur.		

2. Paydaş Katılım Gereklilikleri

2.1 Genel Bakış

Bu bölümde, Plan kapsamında uygulanacak;

- Ulusal mevzuatlar/ uluslararası standartlar ve gereklilikler,
- Firmanın politikaları ve uygulamaları (önceki katılım faaliyetlerinin özeti, paydaşların tanımlanması, nitelendirilmesi ve önceliklendirilmesi)
- Şikayet giderme mekanizması hakkında bilgiler, kaynaklar ve sorumlular açıklanacaktır.

2.2 İlgili Kılavuzlar ve Standartlar

Bu bölümde, projenin uyum sağlaması gereken temel yasal zorunluluklar, uygulanacak çevresel ve sosyal standartlar detaylandırılmaktadır. Ayrıca, IFC Çevresel ve Sosyal Performans Standartları, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi, Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler gibi uluslararası kabul görmüş kılavuzlar doğrultusunda proje yönetim süreçlerinin nasıl şekillendirildiği açıklanacaktır. Projenin yasal uyumluluğunun sağlanması, sürdürülebilirlik taahhütlerinin yerine getirilmesi, çevresel ve sosyal risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi bu bölümdeki temel hedeflerdendir.

2.2.1 Ulusal Gereklilikler

Projede ele alınan ulusal mevzuat, Türkiye Cumhuriyeti'nin çevre, iş sağlığı ve güvenliği ve sosyal sorumluluk alanlarındaki yasal düzenlemeleri kapsamaktadır. Bu mevzuatlar, projenin yerel yasalara uyum sağlamasını zorunlu kılar ve çevresel korumanın yanı sıra işçi haklarının korunmasını da içerir. Rapor, projenin bu yasal gereklilikleri nasıl karşıladığını detaylı bir şekilde ele almalıdır, aynı zamanda uygulanan yönetmelikler ve standartlar hakkında bilgi vermelidir. Plan Kapsamında Uygulanabilir Ulusal Mevzuatlar Tablo 2-1'de verilmiştir.

Tablo 2-1 Plan Kapsamında Uygulanabilir Ulusal Mevzuatlar

Kanun/Yönetmelik İsmi (Ulusal)	Resmi Gazete Tarihi	Resmi Gazete Sayısı
Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK)	07.04.2016	29677
İş Kanunu	10.06.2003	25134
İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	30.06.2012	28339
İdari Yargılama Usulü Kanunu	20.01.1982	17580
Türk Ceza Kanunu	12.10.2004	25611
Bilgi Edinme Kanunu	24.10.2003	25269
Kamulaştırma Kanunu	08.11.1983	18215
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası • Madde 10 Kanun Önünde Eşitlik • Madde 17 Kişinin Dokunulmazlığı, Maddi ve Manevi Varlığı • Madde 18 Zorla Çalıştırma Yasağı • Madde 19 Kişi Hürriyeti ve Güvenliği • Madde 20 Özel Hayatın Gizliliği ve Korunması • Madde 25 Düşünce ve Kanaat Hürriyeti • Madde 26 Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti	09.11.1982	17863

Kanun/Yönetmelik İsmi (Ulusal)	Resmi Gazete Tarihi	Resmi Gazete Sayısı
- Madde 48 Çalışma ve Sözleşme Hürriyeti - Madde 49 Çalışma Hakkı ve Ödevi - Madde 50 Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı - Madde 51 Sendika Kurma Hakkı - Madde 52 sendikal Faaliyet - Madde 53 Toplu İş Sözleşmesi ve Toplu Sözleşme Hakkı - Madde 54 Grev Hakkı ve Lokavt - Madde 55 Ücrette Adalet Sağlanması - Madde 56 Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması - Madde 60 Sosyal Güvenlik Hakları - Madde 74 Dilekçe, Bilgi Edinme ve Kamu Denetçisine Başvurma Hakkı		
Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Yönetmeliği - Madde 4 Tanımlar (Etki alanı, Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı, Kümülatif Etki Değerlendirme, Paydaş Katılım Planı) - Madde 9 Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı	29.07.2022	31907

2.2.2 Uluslararası Gereklilikler

Projede ele alınan uluslararası gereklilikler kapsamında anlaşmalar ve standartlar incelenir. Örneğin, Kyoto Protokolü ve Paris Anlaşması gibi iklim değişikliği ile mücadele etmek için uluslararası düzeyde kabul edilmiş çevresel anlaşmalar, aynı zamanda OECD yönergeleri ve ILO standartları gibi sosyal sorumluluk normları da ele alınır.

TKYB Çevresel ve Sosyal Politikalar

TKYB, çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik kalkınma hedeflerine ulaşmak amacı ile çevresel ve sosyal olumsuz etkileri azaltma ve bu etkileri yönetmeyi amaçlamaktadır. Banka bu doğrultuda, Ocak 2020 tarihli TKYB Çevre ve Sosyal Politikasını paydaşlarına duyurmuştur. Banka söz konusu politikayı, finanse ettiği tüm projelerde esas almaktadır. Bu sayede Banka kredi değerlendirme süreçlerinde çevresel ve sosyal riskleri sürekli izlemekte ve yönetmekte; yasa dışı faaliyetler, zorla çalıştırma ve çocuk işçiliği gibi etik dışı uygulamaları finanse etmeyeceğini açık bir şekilde taahhüt etmektedir..

Bununla birlikte kredilerin çevre ve sosyal risklerinin değerlendirilmesi ve konunun Bankanın stratejisi doğrultusunda etkin yönetilmesini sağlamak amacıyla "Kredilendirme Sürecinde Çevre ve Sosyal Risk Değerlendirme Prosedürü" bulunmaktadır. TKYB, bu prosedürle kredi taleplerini değerlendirirken çevresel ve sosyal risklerin nasıl ele alınacağını belirlemekte, Bankanın stratejisi doğrultusunda kredi projelerinin risklerini yönetmeyi amaçlamaktadır.

IFC Performans Standartları

Uluslararası Finans Kurumu (IFC) tarafından geliştirilen Performans Standartları, projelerin çevresel ve sosyal riskleri yönetme biçimini düzenler. Bu standartlar şunları içerir:

- 1. Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi:** Proje sahibinin çevresel ve sosyal riskleri tanımlaması, değerlendirmesi ve yönetmesi için bir sistem oluşturmasını gerektirir.

- 2. İş ve Çalışma Koşulları:** İşçi haklarının korunması, iş sağlığı ve güvenliği standartlarının uygulanması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi hedeflenir.
- 3. Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi:** Kaynakların sürdürülebilir kullanımını teşvik etmek ve çevresel kirliliği minimize etmek için stratejiler geliştirilir.
- 4. Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti:** Projenin çevresel koşullarının topluluk sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkilerini azaltmak amacıyla önlemler alınır.
- 5. Arazi Alımları ve Zorunlu Yeniden Yerleştirme:** Arazi edinimi ve yerinden edilme süreçlerinin adil ve şeffaf olması sağlanır.
- 6. Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi:** Biyolojik çeşitlilik korunur ve ekosistem hizmetlerinin korunması sağlanır.
- 7. Yerli Halklar:** Yerli halkların haklarına saygı gösterilir ve bu topluluklarla etkileşimde bulunulur.
- 8. Kültürel Miras:** Kültürel mirasın korunması ve yönetilmesi sağlanır.

Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi

Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi, projenin çevresel ve sosyal risklerinin yönetilmesine yönelik standartları belirler. Bu çerçeve, çevresel koruma, sosyal etkileşim, yerinden edilme ve kamuoyu katılımı gibi alanlarda politika ve uygulamaları içerir. Raporda, projenin bu çerçeveye nasıl uyum sağladığını ve uygulanan çevresel ile sosyal yönetim stratejilerini değerlendirilmektedir.

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler, şirketlerin insan haklarına olan etkilerini nasıl yönetmeleri gerektiğini ortaya koyan bir çerçevedir. 2011 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi tarafından kabul edilen bu ilkeler, global iş pratiklerinde insan haklarının korunmasını sağlamak amacıyla "Saygı Göster, Korum ve Telafi Et" çerçevesini benimser. İlkeler üç ana bölümden oluşur:

- **Devletin Koruma Sorumluluğu:** Devletlerin, insan haklarının ihlal edilmesini önlemek için yeterli yasaları çıkarma ve uygulama yükümlülüğü.
- **İşletmelerin Saygı Gösterme Sorumluluğu:** İşletmelerin, faaliyetleri sırasında insan haklarına zarar vermemek için gerekli önlemleri alması ve sürekli olarak insan hakları durumunu izlemesi.
- **Erişim ve Telafi Mekanizmaları:** İhlaller meydana geldiğinde mağdurlar için etkili telafi yollarının sağlanması.

Bu ilkeler, işletmelerin insan haklarına olan etkilerini değerlendirmeleri, bu etkileri azaltıcı ve önleyici tedbirler geliştirmeleri ve insan hakları ihlalleri söz konusu olduğunda hesap verebilir ve şeffaf olmalarını gerektirir. Rapor, şirketin bu ilkeleri nasıl bütünleştirdiği ve uyguladığı değerlendirilmektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri

Ülkemizin Onayladığı 59 adet ILO Sözleşmeleri bulunmaktadır. Bu sözleşmeler;

- Temel Sözleşmeler: 10 Temel Sözleşmenin tamamı
- Yönetişim Sözleşmeleri (Öncelikli): 4 sözleşmeden 3'ü
- Teknik Sözleşmeler: 177 Sözleşmeden 48'si

Türkiye tarafından onaylanan 59 Sözleşmeden 55'i yürürlüktedir, 3 Sözleşmeye karşı çıkmıştır ve geçtiğimiz 12 ayda onaylanan sözleşme bulunmamaktadır. ¹

2.3 Proje Şirketinin İlgili Politika ve Uygulamaları

Bu bölümde, proje şirketinin paydaşlarla anlamlı bir şekilde etkileşime geçebilmesi ve yasal düzenlemelere uyum sağlayabilmesi için gerekli politikalar ve uygulamalar detaylandırılacaktır. Öncelikli olarak Uluslararası Finans Kuruluşlarının paydaş katılımını nasıl tanımlandığını özetlemek gerekmektedir.

Dünya Bankası Standartlarına göre paydaş katılım gereksinimleri;

- Projeler, paydaşlarla erken ve sürekli bir şekilde anlamlı istişarelerde bulunmalıdır.
- Bilgilendirme şeffaf, zamanında ve kültürel olarak uygun bir formatta gerçekleştirilmelidir.
- Geri bildirim sağlama ve şikayette bulunma mekanizmaları oluşturulmalıdır.
- Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanmalı ve proje aşamasına uygun olmalıdır.

IFC Performans Standartlarına göre paydaş katılım gereksinimleri;

- IFC PS 1: Projelerin çevresel ve sosyal riskleri yönetebilmesi için paydaşlarla sürekli diyalog içinde olmasını zorunlu kılar. Bu bağlamda, paydaş katılımı, çevresel ve sosyal risklerin belirlenmesi ve yönetilmesi sürecinde kritik bir bileşen olarak kabul edilir.
- IFC PS 7: Eğer proje, yerli toplulukları etkiliyorsa, proje şirketi yerli halklarla kültürel olarak uygun bir şekilde katılım sağlamak ve onların haklarını koruma konusunda özel hassasiyet göstermelidir.

Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler kapsamında paydaş katılım gereksinimleri; insan haklarına saygı gösterilmesini ve şirketlerin operasyonlarının etkilenen taraflar üzerindeki olumsuz etkilerini önlemek için güçlü bir araç olarak kabul edilir. Bu katılım, anlamlı diyalog, kapsayıcılık, şeffaflık ve geri bildirim mekanizmaları ile paydaşların haklarını koruma ve geliştirme amacına hizmet eder. Tesis faaliyetlerinde bu ilkelerin uygulanması, sosyal sürdürülebilirlik ve insan haklarına saygının temelini oluşturur.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmelerine göre paydaş katılım gereksinimleri; işçi haklarının korunması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için güçlü bir temel sağlar. Bu sayede, işçilerin örgütlenme hakkı, toplu pazarlık ve sosyal diyalog yoluyla işyerinde söz sahibi olmalarını ve karar süreçlerine katılmalarını teşvik eder. Paydaş katılımı, çalışma yaşamında adalet, eşitlik ve insan haklarına dayalı bir yönetim modelinin uygulanmasına katkıda bulunur.

Tesisin paydaşların nasıl iletişime geçeceğini, paydaş türlerini ve önceliğini duyurması gerekmektedir. Bunun için Tesisin faaliyetlerini hakkında bilgilendirme ve açıklama yöntemlerini inşaat ve işletme dönemi olarak şu şekilde ele alması gerekmektedir:

İnşaat Dönemi

- Proje geliştirme ve güncelleme notları,
- Altyapının, kamu ve özel mülklerin zarar görmemesini sağlamak için önlemler almak,

¹ [Türkiye'nin Onayladığı ILO Sözleşmeleri | International Labour Organization](#)

- Toz, titreşim, gürültü gibi çevresel koşullara karşı hafifletme önlemleri almak,
- Dahili olarak hedeflenen eğitim programları ve kilit dış eğitim ortaklarıyla bir kapasite geliştirme programı tasarlamak,
- İş ilanlarının paylaşılması,
- Güncel Proje takviminin paylaşılması,
- Şirket tarafından etkilenen topluluklara sağlanacak Topluluk Geliştirme Programı,
- Toplum İlişkileri Görevlisi aracılığıyla ilgili paydaşlarla doğrudan iletişim kurmak,
- Planlandığı gibi faaliyetler ve programlar hakkında bilgilendirilmeye devam etmek.

İşletme Dönemi

- Paydaşların Proje Bilgi Politikası uyarınca mevcut durumu ve gelişmeleri görebilmeleri için web sitesinde gerekli bilgileri paylaşmak,
- Şikâyet mekanizmasının operasyonel aşamada nasıl çalışacağı hakkında bilgi sağlamak,
- Topluluk dostu ve uygun davranış konusunda Şirket politikaları (çalışanlar ve yüklenici çalışanları) hakkında eğitim sağlamak,
- Şirket politikaları doğrultusunda çalışanlara ve yüklenici Şirket çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitim vermek,
- Çevresel hususlara karşı ilgili azaltma önlemleri,
- Yerel topluluğun Projeden olumsuz etkilenme olasılığının periyodik olarak izlenmesi,
- Şirket tarafından etkilenen topluluklara sağlanacak Toplum Geliştirme Programının uygulanması,
- Proje hakkında güncellemeler olması durumunda, bu durumun paydaşlarla açıkça paylaşılması,
- İş ihtiyacı olması durumunda öncelikle yerel halktan işe alım yapılması,
- Geçim kaynakları etkilenen kişiler belirlenirse, geçim kaynaklarını iyileştirmek için belirlenen kişilerle birlikte çalışılması,
- Projeye ilgili faaliyetlerde özellikle hassas/dezavantajlı kişilerin aktif katılımına öncelik verilmesi.

Tesis bünyesinde bugüne kadar ele alınan paydaş katılım faaliyetleri Tesis bünyesinde daha önceki süreçlerde hazırlanan Paydaş Katılım Planı, prosedürler ve politikalar çerçevesinde yürütülmüştür.

Sosyal sorumluluk kapsamında paydaşlarla gerçekleştirilen çalışmalar Proje adına önceki süreçlerde hazırlanan Kurumsal Sosyal Sorumluluk Planı çerçevesinde ele alınmaktadır. Bununla birlikte paydaşlarla işletme şefi tarafından düzenli olarak iletişim kurulduğu, paydaşların görüş, öneri ve şikayetlerinin sorulduğu, sosyal yardımlar kapsamında tesise yakın yerleşim birimlerine yardımlarda bulunduğu bilgisi iletilmiştir. Bu kapsamda Firma tarafından Ormangözü'nde bulunan şikayet kutusunda yapılan kontrolde talep dilekçesine rastlandığı; talepte köyde oyun parkının yenilenmesi talepleri bulunduğu bilgisi paylaşılmıştır.

Söz konusu talep için muhtar ile iletişim halinde çalışmalar başlatılmış olup, parka spor aleti, kamelya, oyuncakların yenilenmesi ve çit yapılması konusunda destek sağlanacağı bilgisi iletilmiştir.

İç paydaşlar genel olarak Projede birincil olarak yer alan ve ilk etkilenmesi muhtemel kişiler olarak tanımlanır. Tesiste iç paydaşlar tüm çalışanlardan oluşmaktadır. Önceki süreçlerde hazırlanan Paydaş Katılım Planı'nda iç paydaşlar; çalışanlar, yüklenici ve altyüklenici çalışanları ve şirket hissedarları olarak kategorilendirilmiştir.

Dış paydaşlar Projenin doğrudan içinde yer almayan, ancak Proje faaliyetlerinden etkilenen veya Projeyi etkileyen kişiler olarak tanımlanır. Proje bünyesinde dış paydaşlar; en yakın yerleşim yerleri, bölge içerisinde yer alan komşu tesisler, ilgili bakanlıklar ve bağlı il müdürlükleri, merkez idareler ve yerel yönetimler, ilgili dernekler ve STK'lar, akademik kurum ve kuruluşlar, medya, kredi veren kuruluşlardan oluşur. Önceki süreçlerde hazırlanan Paydaş Katılım Planı'nda dış paydaşlar; ulusal resmi kurumlar, yerel resmi kurumlar, sivil toplum kuruluşları, yerel topluluklar, yerel işletmeler, kamu işletmeleri, üniversiteler, medya ve kredi veren kuruluş olarak kategorilendirilmiştir.

Projelerde hem iç hem dış paydaşların içinde dezavantajlı/hassas grupların yer alması muhtemeldir. Dezavantajlı/hassas gruplar toplumun genelinden farklı olarak ekonomik, sosyal, kültürel, fiziksel veya siyasi nedenlerle çeşitli risklere daha fazla maruz kalan ve bu nedenle eşit fırsatlara ulaşma konusunda daha büyük zorluklar yaşayan bireyler veya topluluklardır. Tesis paydaşlarından dezavantajlı/hassas gruplar şu şekilde tanımlanabilir;

- Kadınlar, engelliler, yaşlılar, çocuklar, gençler
- Etnik azınlıklar, mülteciler, göçmenler, yabancı uyruklular
- Düşük gelirli bireyler
- Düşük eğitim seviyesine sahip bireyler

Tesis bünyesinde iç paydaş olan çalışanlar içerisinde dezavantajlı/hassas gruba ait birey bulunmamaktadır.

Tesis tarafından gelen tüm iç ve dış şikayetlerin kayıt altına alındığı ve gelen şikayetlerle alakalı aksiyonlar alındığı belirtilmiştir. Tesis içerisinde şikayet kutusu yer almaktadır. Görüşme gerçekleştirilen tüm çalışanlar şikayet kutusundan haberdar olduklarını ve gerektiğinde aktif kullandıklarını belirtmiştir. Şikayet kutusu tesiste yetkili kişi (işletme şefi) tarafından düzenli olarak kontrol edilmekte ve şikayet olması halinde fotoğraflanarak merkez ofise iletilmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Bununla birlikte çalışanlar isterlerse direkt olarak veya departman sorumluları aracılığı ile şikayetlerini iletebilmektedir. Bu tarz sözlü iletilen şikayetlerin de kayıt altına alındığı belirtilmiştir.

Yakın yerleşim yerlerinden ise Ormangüzle, Erikli ve Camiliyayla köylerinde şikayet kutuları yer almakta ve söz konusu şikayet kutuları yine işletme şefi tarafından düzenli olarak kontrol edilerek şikayet çıkması halinde fotoğraflanarak merkez ofise iletilmektedir. Yerel halk tarafından sözlü olarak iletilen şikayetler de kayıt altına alınmaktadır. Tüm iç ve dış paydaş şikayetlerin kayıtları ve yönetimi merkez tarafından yönetilmektedir.

Muhtarlarla yapılan görüşmelerde Proje yetkilisinin tanındığı ve şikayet kutularından haberdar olduğu iletilmiştir. İstek, öneri ve şikayetleri olması halinde yetkili kişiye ulaşabildikleri, iletişim numaralarının bulunduğu tespit edilmiştir. Firma tarafından belirlenen Toplum İlişkileri Görevlisi belirli aralıklarla mahalle muhtarlarını arayarak istek, öneri ve şikayetleri öğrendiğini belirtmiştir. Bu bilgi Erikli, Camiliyayla ve Ormangüzle muhtarları tarafından doğrulanmıştır.

Kadın odak ve erkek odak grup görüşmelerinde ise şikayet iletim kanallarından erkeklerin haberdar oldukları, kadınların ise bu hususta daha çekimser oldukları tespit edilmiştir.

Firma tarafından hem iç hem dış şikayetlerin 30 gün içinde kapatılma hedefinin olduğu ve tüm verilerin gizli tutulduğu belirtilmiştir. Tesis için önceki süreçlerde hazırlanan Şikayet Giderme Mekanizması Planı bulunmaktadır. Söz konusu plan, planlanan kapasite artışı projesi dikkate alınarak güncellenecektir.

3. Paydaş Belirleme ve Analizi**3.1 Metodoloji**

Rapor, IFC Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Durum Analizi metodolojisi ve performans standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca Dünya Bankası Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Kılavuzları, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi, Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Haklarına Dair Rehber İlkeler ile Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü'nün Resmi Destekli İhracat Kredileri ile Sosyal ve Çevre Üzerine Ortak Yaklaşımlar Tavsiye Kararı, ILO Sözleşmesi ve TKYB Çevresel ve Sosyal Politikalar dikkate alınarak çalışmalar yapılmıştır. Bu standartlar, projenin çevresel ve sosyal etkilerinin tespiti, değerlendirilmesi ve yönetilmesi süreçlerinde dikkate alınmıştır.

3.2 Projeden Etkilenen Kişiler ve Diğer İlgili Taraflar

Projeden Etkilenen Kişiler ve Diğer İlgili Taraflar, bir proje veya faaliyet sürecinde, doğrudan (Proje nedeniyle yaşam standartları, mülkiyet hakları, geçim kaynakları veya çevresel koşulları doğrudan değişebilen) ya da dolaylı (Projeden doğrudan etkilenmeyen, ancak projenin başarı veya başarısızlığı konusunda belirleyici rol oynayabilen) olarak proje sonuçlarından etkilenen ya da projeyi etkileyebilecek kişiler, gruplar veya kuruluşları ifade eder.

Bu kapsamda Tesis bünyesinde belirlenen paydaşlar aşağıdaki tabloda detayları ile paylaşılmaktadır. (Bakınız Tablo 3-1)

Tablo 3-1 Belirlenen Paydaşlar

Paydaş Kimliği	Türü	Paydaş Türü	Paydaş Adı	Kapsam	Etkinin Açıklanması	İletişim Yöntemi	İletişim sıklığı	Sorumlu
001	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Ulusal	Bu paydaşlar, Tesisle ilgili faaliyetler üzerindeki faaliyetlerini denetleyerek kapsamlı bir etkiye ve yaptırım gücüne sahiptir. Paydaş tarafından yayınlanan veya yayınlanacak mevzuat hükümleri, Tesisin yapısını ve işleyişini doğrudan etkiler	Toplantı ve resmi yazışmalar	Yasal gereklilikler düzeyinde periyodik olarak ve gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
002	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu					
003	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi					
004	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Tapu ve Kadastro					
005	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Tarım ve Orman Bakanlığı					
006	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı					
007	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik Valiliği	Bölgesel	Paydaş tarafından yayınlanan veya yayınlanacak olan mevzuat hükümleri, Tesisin yapısını ve işleyişini doğrudan etkiler.	Toplantı ve resmi yazışmalar	Yasal gereklilikler düzeyinde periyodik olarak ve gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
008	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik Belediyesi					
009	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik İl Sağlık Müdürlüğü					
010	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü					
011	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü					
012	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bilecik İl Tarım ve Orman Müdürlüğü					
013	Kamu Kurum/Kuruluşu	Dolaylı	Bursa Eskişehir Bilecik (BEBKA) Kalkınma Ajansı					
014	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bozüyük Kaymakamlığı					
015	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bozüyük Belediyesi					
016	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bozüyük İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü					
017	Kamu Kurum/Kuruluşu	Doğrudan	Bozüyük İlçe Sağlık Müdürlüğü					
018	Yerel Yerleşim	Doğrudan	Ormangüzle Köyü	Yerel	Yerleşim yerinin Tesise yakın olması, bu paydaşın faaliyetlerden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenmesine neden olabilir.	Ziyaret, broşür, web sitesi duyurusu ve bilgilendirme toplantısı	Periyodik olarak ve gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
019	Yerel Yerleşim	Doğrudan	Erikli Köyü					
020	Yerel Yerleşim	Doğrudan	Camiliyayla Köyü					
021	Yerel Yerleşim	Doğrudan	Bozalan Köyü					
022	Yerel Yerleşim	Doğrudan	Kapanalan Köyü					
023	Sivil Toplum Kuruluşları	Dolaylı	Tüm STK'lar	Ulusal veya uluslararası	Planlanan çevresel ve sosyal projelerde iletişim kurulabilecek ve danışılacak kuruluşlardan biridir.	Ziyaret, broşür, telefon, e-posta, web sitesi duyurusu ve bilgilendirme toplantısı	Gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi

Paydaş Kimliği	Türü	Paydaş Türü	Paydaş Adı	Kapsam	Etkinin Açıklanması	İletişim Yöntemi	İletişim sıklığı	Sorumlu
024	Akademik Kurumlar	Dolaylı	Tüm akademik kurumlar	Ulusal ve bölgesel	Tesisin eğitim hizmetleri konusunda danışmanlık yapabileceği kurumlardır.	Ziyaret, broşür, telefon, e-posta, web sitesi duyurusu ve bilgilendirme toplantısı	Gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
025	Medya	Dolaylı	Yerel/ulusal gazeteler, yerel televizyon kanalları vb.	Ulusal ve bölgesel	Proje hakkında bilgi vermeye yardımcı olur.	Ziyaret, broşür, telefon, e-posta, web sitesi duyurusu ve bilgilendirme toplantısı	Gerektiğinde	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
026	Kredi Veren(ler)	Doğrudan	Kredi Kuruluşları	Uluslararası	Projenin devamlılığı için maddi destek sağlar.	Ziyaret, telefon, e-posta ve bilgilendirme toplantısı,	Sürekli	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi
027	İç Paydaşlar	Doğrudan	Tüm çalışanlar Yüklenici/Altyüklenici firma çalışanları	Tesis içi	İç etkileşim, iletişim ve paydaş katılım prosedürleri uygulanır.	Ziyaret, broşür, telefon, e-posta, web sitesi duyurusu ve bilgilendirme toplantısı	Sürekli	İşletme Şefi Toplum İlişkileri Görevlisi

3.3 Hassas/Dezavantajlı Kişiler ve Gruplar

Paydaş katılım süreçlerinde savunmasız veya daha fazla desteğe ihtiyaç duyabilecek grupların tanımlanması, bu grupların projeden orantısız şekilde olumsuz etkilenme risklerinin azaltılması ve onların görüşlerinin süreçlere dâhil edilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Aşağıda, farklı savunmasız gruplar ve her grup için danışmanın nasıl gerçekleştirilebileceğine dair öneriler yer almaktadır. Proje kapsamında söz konusu gruplardan herhangi birinin tespiti durumunda önerilen süreçlerin uygulanması gerekmektedir.

- **Düşük Okuryazarlık Düzeyine Sahip Bireyler:** Okuma yazma bilmeyen veya düşük eğitim seviyesine sahip bireyler, proje hakkında yazılı bilgilere erişimde zorluk yaşayabilir. Bu kişiler projeye ilgili bilgilendirmelere katılım sağlayamayabilir ve haklarını veya proje etkilerini tam olarak anlayamayabilirler.

Öneriler

Sözlü Bilgilendirme: Yazılı materyaller yerine, sözlü bilgilendirme ve yüz yüze görüşmeler yoluyla bilgi aktarımı yapılmalıdır. Yerel liderler, köy toplantıları veya cami gibi yerlerde bu kişilerle doğrudan iletişim kurulmalıdır.

Görsel ve Basit Materyaller: Karmaşık dilden kaçınılarak, görsel ve kolay anlaşılır materyaller hazırlanmalı. Broşürler ve afişler, resimler ve sembollerle desteklenerek bilgilerin anlaşılması sağlanabilir.

Yerel Dil ve Kültüre Duyarlılık: Bilgilendirme yerel dilde yapılmalı ve kültürel olarak uygun formatlarda sunulmalıdır.

- **Kadınlar:** Kadınlar, özellikle kırsal alanlarda veya geleneksel toplumlarda, projeler hakkında bilgilendirilme ve karar alma süreçlerine katılım konusunda dışlanabilirler. Cinsiyet temelli eşitsizlikler, kadınların görüşlerinin yeterince dikkate alınmaması riskini doğurabilir.

Öneriler

Kadınlara Özel Toplantılar: Kadınların daha rahat konuşabileceği, sadece kadınlara yönelik toplantılar düzenlenmelidir. Bu toplantılar, kadınların seslerini duyurabileceği güvenli bir ortamda yapılmalıdır.

Yerel Kadın Liderlerle İş Birliği: Yerel kadın liderlerle veya kadın STK'larıyla iş birliği yapılmalı ve onların rehberliğiyle kadınların katılımı sağlanmalıdır.

Çocuk Bakım Hizmetleri: Toplantılar sırasında kadınların katılımını artırmak için çocuk bakım hizmetleri sunulmalı. Bu, kadınların toplantılara katılmasını kolaylaştırır.

- **Düşük Sosyoekonomik Düzeye Sahip Bireyler:** Yoksulluk içinde yaşayan bireyler, proje süreçlerine katılımda ekonomik engellerle karşılaşabilirler. Toplantılara ulaşım, bilgiye erişim veya proje fırsatlarına katılım maliyetli olabilir.

Öneriler

Ulaşım ve İkram Desteği: Toplantılara katılımı kolaylaştırmak için ücretsiz ulaşım imkânları sağlanabilir. Ayrıca toplantılarda ikramlar sunularak katılım teşvik edilebilir.

Yerel Toplantılar: Toplantılar, bu grupların kolayca ulaşabileceği yerlerde yapılmalıdır. Mahalle merkezlerinde veya topluluk buluşma yerlerinde düzenlenecek toplantılar erişimi kolaylaştırır.

Ekonomik Destek Bilgisi: Bu gruplara projeden nasıl faydalanabilecekleri ve ekonomik destek programları hakkında bilgi verilmeli, katılımcıların projeye katılımı teşvik edilmelidir.

- **Etnik Azınlıklar, Yabancı Uyruklular ve Farklı Dilleri Konuşan Gruplar:** Etnik azınlıklar, projelerden kültürel olarak farklı etkilenebilir ve dillerinin farklı olması nedeniyle bilgilendirme süreçlerine dahil edilmekte zorluk yaşayabilirler. Ayrıca, bu gruplar tarihsel ayrımcılık ve dışlanma nedeniyle proje süreçlerinden dışlanma riski taşır.

Öneriler

Yerel Dil Kullanımı: Bilgilendirme ve danışma süreçleri, azınlık grupların ana dilinde yapılmalıdır. Eğer diller farklıysa, yerel dilde tercüman desteği sağlanmalıdır.

Kültürel Duyarlılık: Toplantılar ve bilgilendirme süreçleri, bu grupların kültürel hassasiyetlerine ve ritüellerine saygı gösterilerek düzenlenmelidir.

Yerel Topluluk Liderleriyle İş birliği: Azınlık gruplarının temsilcileriyle düzenli diyalog kurularak onların endişeleri, talepleri ve önerileri dikkate alınmalıdır.

- **Engelli Bireyler:** Fiziksel, zihinsel veya duyuşsal engelli bireyler, projeler hakkında bilgilendirilmede ve toplantılara katılımda erişim engelleriyle karşılaşabilir. Engelli bireylerin toplantı yerlerine ulaşmaları veya proje hakkında bilgi almaları zor olabilir.

Öneriler

Erişilebilir Toplantı Alanları: Toplantı alanları, tekerlekli sandalye erişimine uygun hale getirilmelidir. Görme ve işitme engelli bireyler için uygun yardımcı cihazlar ve hizmetler (örneğin işaret dili tercümanı, sesli açıklamalar) sağlanmalıdır.

Alternatif İletişim Yöntemleri: Engelli bireyler için projeye ilgili bilgiler çeşitli iletişim formatlarında sunulmalıdır (örneğin, Braille alfabesi, işitme engelliler için videolar).

Özel Görüşmeler: Engelli bireylerle birebir görüşmeler yapılabilir ve ihtiyaçları hakkında özel danışmanlık sağlanabilir.

- **Yaşlılar:** Yaşlı bireyler, bilgiye erişimde, toplantılara katılımda veya projelerden etkilene konusunda zorluk yaşayabilirler. Fiziksel hareket kısıtlılıkları ve teknolojik bilgi eksikliği, projeler hakkında yeterince bilgilendirilmemelerine yol açabilir.

Öneriler

Yerel Ziyaretler ve Ev Toplantıları: Yaşlı bireylerin bulunduğu yerlere doğrudan ziyaretler düzenlenmeli ve yerinde danışmanlık yapılmalıdır. Toplantılar küçük gruplar halinde, onların rahat erişebileceği yerlerde yapılmalıdır.

Aile Üyeleriyle İletişim: Yaşlıların danışma süreçlerine katılımını kolaylaştırmak için aile üyeleriyle iş birliği yapılabilir. Onların desteğiyle daha etkin katılım sağlanabilir.

Kolay Anlaşılır Bilgi: Bilgilendirme materyalleri, yaşlı bireylerin kolayca anlayabileceği basit dilde ve büyük puntolarla hazırlanmalıdır.

- **Çocuklar ve Gençler:** Çocuklar ve gençler, genellikle projeler hakkında karar alma süreçlerine katılma fırsatına sahip değildir, ancak projelerden orantısız şekilde etkilenebilirler. Eğitim, sağlık ve sosyal gelişim açısından projeler önemli riskler veya fırsatlar sunabilir.

Öneriler

Okul ve Eğitim Kurumlarıyla İş birliği: Çocuklara yönelik projeler hakkında bilgilendirme ve danışma süreçleri, okul ve gençlik merkezleri aracılığıyla yapılabilir. Öğretmenler ve eğitimcilerle iş birliği yaparak çocukların görüşleri alınabilir.

Çocuk Dostu Toplantılar: Çocukların ve gençlerin rahatça ifade edebileceği, eğlenceli ve interaktif formatta toplantılar düzenlenebilir.

Gençler İçin Proje Fırsatları: Projeye gençlerin katılımını teşvik eden staj veya eğitim programları sunularak gençlerin karar alma süreçlerine dahil olmaları sağlanabilir.

Bozüyük RES Kapasite Artışı Projesi kapsamında hassas/dezavantajlı grup olarak; yerleşimlerde kadın hane reisleri, engelliler, bakıma muhtaç yaşlılar bulunmaktadır. Yukarıda bahsi geçen öneriler dikkate alınarak Proje faaliyetlerinin gerekli hallerde düzenlenmesi gerekmektedir.

4. Daha Önce Gerçekleştirilen İstişareler ve Sonuçları

Bu bölüm paydaşlarla gerçekleştirilen istişarelerin, bilgi paylaşımının ve geri bildirim süreçlerinin özetini içerir. Bu kapsamda Tesisin bugüne kadar gerçekleştirdiği paydaş katılım faaliyetleri ve iletişim yöntemleri ele alınmıştır.

- Önceki süreçlerde Proje kapsamında hazırlanmış olan Paydaş Katılım Planı bulunmaktadır. Firma tarafından bugüne kadar gerçekleştirilen tüm paydaş katılım faaliyetlerinin bu plana göre gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Bununla birlikte Firma tarafından hazırlanan Şikayet Mekanizması Prosedüründe ve Sürdürülebilirlik Politikasında da paydaş katılımının süreçlere olan katkısından ve öneminden bahsedilmiştir. Bahsi geçen tüm belgeler Ek-7’de sunulmaktadır.
- Bozüyük RES Kapasite Artışı kapsamında iki defa ÇED süreci yürütülmüştür. İlk ÇED sürecinde türbin sayısının 20’den 25’e çıkması planlanmıştır ve 10.02.2023’te Çamyayla Köyü’nde “Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı” yapılmıştır. İkinci ÇED sürecinde türbin sayısının 25’ten 37’ye çıkarılması planlanmıştır ve 31.05.2025 tarihinde Camiliyayla Köyü’nde “Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı” yapılmıştır. Toplantıların ana amacı; paydaşlara proje hakkında detaylı bilgiler sunmak, paydaşların sorularını cevaplandırmaktır.
- Yakın yerleşim yerlerinin (Ormangüzle, Camiliyayla, Erikli) muhtarları, Tesis yetkilileri tarafından bugüne kadar düzenli olarak aranarak veya ziyaret edilerek iletişime geçildiği, Tesis bünyesinde çalışan birkaç yetkilinin iletişim bilgilerinin kendilerinde olduğunu ve dilerlerse bu yolla iletişim kurabileceklerini düşündüklerini belirtmişlerdir. ETL hattı kapsamında saha çalışmasına dahil edilen Kapanalan ve Bozalan köy muhtarları ise ETL sürecinde kendileri ile düzenli olarak iletişime geçildiğini ancak şu an için Projenin kendilerine etkisi olmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir.
- Ormangüzle, Camiliyayla, Erikli köylerinde ve iç paydaşlara yönelik olarak tesiste şikayet kutuları bulunmakta ve düzenli olarak kontrol edilerek kayıt altına alınmaktadır.
- İletilen bilgi/belge dokümanlarında etki alanına dahil edilen köylere yerel halk ile gerçekleştirilen istişareler sonucu sosyal yardımlar yapıldığı tespit edilmiştir. Son dönemde yerel halk tarafından iletilen talep doğrultusunda etki alanına dahil yerleşimlerden Ormangüzle köyü oyun parkı yenilenmesine destek verilmektedir.
- Tesis yetkilileri tarafından iç ve dış paydaşlarla düzenli olarak bilgilendirilmeler yapıldığı beyan edilmiştir.
- Şikayet Giderme Mekanizması kapsamında paydaşlardan gelen şikayetler tespit edilerek kayıt altına alınmakta ve şikayet çözüm süreci başlatılmaktadır.
- Paydaş analizi yapılarak; paydaşların kim olduğu, paydaşlık türleri, paydaşın kuruluşa etkisi, kuruluşun paydaşa verdiği önem, paydaşın ihtiyaç ve beklentileri, izleme yöntemi ve sorumlular bu planda belirlenmektedir.

5. Paydaş Katılım Programı ve Bilgilendirme Süreci

Paydaş katılım programının amacı, projeden etkilenen paydaşların belirlenerek, proje süreçleri hakkında bilgilendirilmesi ve anlamlı katılımlarının sağlanmasıdır. Hedefler arasında, projeden etkilenen tüm paydaşların görüşlerinin dikkate alınması, projeden kaynaklanabilecek çevresel ve sosyal etkilerin yönetilmesi, toplumsal kabulün artırılması ve sürdürülebilir kalkınma sağlanması yer alır. Bununla birlikte hangi paydaşla ne zaman, hangi yöntem ve içeriklerle görüşüleceği de belirlenmelidir. Bu bölümde, paydaşlarla sürekli bir iletişim ve istişare süreci oluşturularak, şeffaf ve kapsayıcı bir yaklaşım benimsenir.

Paydaşlara İletilecek Bilgiler ve İletişim Yöntemleri

Projeyle ilgili bilgiler, paydaşlara uygun formatlarda ve dillerde iletilmelidir. Bununla birlikte sürecin en erken şekilde başlatılması ve sürekliliğinin sağlanması gerekmektedir.

- Projenin amacı, niteliği ve ölçeği
- Proje faaliyetlerinin süresi
- Toplumlar üzerindeki riskler ve potansiyel etkiler
- Etki azaltıcı önlemler ve fırsatlar
- Şikayet mekanizması

Bu bilgiler paydaşlara şu yöntemlerle iletilir:

- Bilgilendirme broşürleri ve posterler (basit bir dilde hazırlanmalı)
- Web sitesi
- Toplantı davetleri ve bilgilendirme materyalleri (paydaşlara hem dijital yollarla (e-posta, SMS) hem de yüz yüze iletilir)
- Resmi yazışmalar
- Yerel radyolar ve basın

Paydaşlar, bilgilendirici dokümanların erişilebilirliği hakkında önceden haberdar edilecek ve ilgili belgeye dijital ve fiziki yollardan erişim sağlanacaktır.

Paydaşlarla İstişare Yöntemleri

Paydaş grupları ile istişarede bulunmak için aşağıdaki yöntemler kullanılabilir:

- Toplantılar,
- Odak grup toplantıları,
- Birebir görüşmeler,
- Anketler

Dezavantajlı/Hassas Grupların Görüşlerinin Dikkate Alınması

Dezavantajlı/hassas grupların görüşleri şu yollarla dikkate alınabilir:

- Kapsayıcı istişare süreçleri: Bu grupların projeye katılımı sağlanacak, dil bariyerleri ve okuryazarlık seviyeleri dikkate alınarak uygun iletişim yöntemleri kullanılacaktır.
- Yerel liderlerle iş birliği: Kadınlar, azınlıklar ve engelli bireyler gibi grupların temsilcileriyle iş birliği yapılacaktır.
- Özel toplantılar: Bu gruplara yönelik özel toplantılar düzenlenecek ve ihtiyaçlarına yönelik stratejiler geliştirilecektir.

Ortaklıklar ve Diğer Katılım Faaliyetleri

Paydaş katılım sürecinde gerçekleştirilecek diğer faaliyetler şunlardır:

- Ortak karar alma süreçleri: Projeden etkilenen paydaşlarla birlikte karar alma süreçleri teşvik edilecek, özellikle yerel STK'lar ve topluluk liderleriyle ortaklıklar geliştirilecektir.
- Topluluk toplantıları ve kamu bilgilendirme oturumları: Proje hakkında düzenli bilgilendirme oturumları gerçekleştirilecek ve halkın süreçlere aktif katılımı sağlanacaktır.
- Sosyal medya ve dijital katılım: Projeye ilgili geri bildirim toplamak ve bilgilendirme yapmak için dijital platformlar kullanılabilir.

Etkili bir paydaş katılım süreci, projenin başarısı için bir fırsat olarak görülmelidir. Planlı, şeffaf, kapsayıcı ve sürekli bir katılım süreci, projeye olan güveni artırır ve sürdürülebilir kalkınmayı destekler. Bu kapsamda paydaş katılım faaliyetlerinin tarihleri ve yerleri önceden belirlenecek ve bu faaliyetlerin takvimi paydaşlarla paylaşılacaktır.

6. Projeye Ait Şikayet Mekanizması

6.1 Genel Bakış

Şikayet mekanizması, projeden etkilenen tüm paydaşların seslerini duyurabilmeleri ve sorunlarının çözülmesi için etkili bir yol sağlar. Bu mekanizma, şeffaf, erişilebilir, anlaşılır, kültürel olarak uygun ve adil olacak şekilde tasarlanması, paydaşların endişelerinin ciddiyetle ele alınması ve uygun çözümler üretilmesini temin etmektedir.

Paydaşlar endişelerini, şikayetlerini veya önerilerini aşağıdaki yollarla şirkete iletebilirler:

Şikayet Kutuları: Tesiste kameraların görmediği ilgili yerlere ve yakın yerleşim yerlerine şikayet kutuları yerleştirebilir. Bu kutular düzenli olarak kontrol edilir ve kayıt altına alınır.

- Bozüyük RES Tesisinde iç paydaşlara yönelik şikayet kutusu yer almaktadır. Bununla birlikte yakın yerleşim yerlerinden Ormangözü, Erikli ve Camiliyayla köylerinde de şikayet kutuları bulunmaktadır. Söz konusu şikayet kutularının hepsi işletme şefi tarafından düzenli olarak (iki haftada bir) kontrol edilmekte ve şikayetler fotoğraflanarak merkeze iletilmektedir.

Telefon ve E-posta: Şikayetler için özel olarak atanmış bir telefon hattı ve e-posta adresi oluşturulur. Bu kanallar her türlü şikayet için açık olmalıdır.

- Firma tarafından belirlenen Toplum İlişkileri Görevlisine ait telefon hattı ve e-posta adresi şikayet ileme konusunda kullanılmaktadır. Paydaşlar dilerse bu kanallardan da şikayetlerini iletebilmektedir.

Şirket Ofisi: Şirketin yerel ofislerine doğrudan başvurarak sözlü veya yazılı olarak şikayette bulunulabilir. İlgili birim personeli, buradan iletilen şikayetleri kaydedecektir.

- Dış paydaşlar dilerse direkt olarak tesise ulaşarak işletme şefi üzerinden şikayetlerini iletmek hakkına sahiptir.

Topluluk Temsilcileri ve Yerel Liderler: Özellikle savunmasız gruplar için, yerel topluluk liderleri ve temsilciler aracılığıyla şikayetler iletebilir. Bu kişiler, şikayetleri resmi kanallar aracılığıyla şirkete ulaştırmakla sorumlu olacaktır.

- Muhtarlar yerel topluluk liderleri olarak görülmektedir ve saha çalışması içinde yer alan tüm köylerde muhtarların herkesi temsilen şikayetleri ileten kişi olduğu belirtilmiştir. İç paydaşlar ise dilerse direkt olarak da şikayetlerini iletebildiklerini belirtmişlerdir.

Tüm şikayetler, şikayetin alındığı andan itibaren dijital ve/veya fiziki bir kayıt sistemine kaydedilmelidir. Her şikayete bir şikayet referans numarası verilmelidir, böylece şikayetin takibi kolaylaşacaktır. Şikayetler, doğrudan etkilenen kişilerle ilgili olup olmadığına veya çevresel, sosyal, ekonomik vb. konularda olup olmadığına göre sınıflandırılmalıdır. Şikayetçi, şikayetin alındığına dair bir alındı onayı almalıdır. Bu onay, şikayetçinin şikayet referans numarasını ve şikayetin ne zaman çözüme kavuşturulacağına dair bilgi içerir.

Şikayet, ilgili birim tarafından incelenmeli ve önceliklendirilmelidir. Şikayetin ciddiyeti, kapsamı ve aciliyetine göre bir öncelik sırası belirlenir. Şikayet, konusuna göre ilgili departmanlara (örneğin çevre, insan kaynakları, proje yönetimi) yönlendirilir. Eğer şikayet, karmaşık bir durumu içeriyorsa bir şikayet inceleme komitesi oluşturulabilir. Şikayetçi, sürecin aşamaları hakkında düzenli olarak bilgilendirilir. Firmanın şikayetleri maksimum 30 gün içinde çözme hedefi bulunmaktadır.

Şirket, şikayeti çözüme kavuşturmak için somut adımlar atar. Örneğin, proje faaliyetlerinde bir düzenleme yapılabilir, zarar gören paydaşlar için telafi mekanizmaları devreye sokulabilir ya da paydaşlarla doğrudan görüşmeler düzenlenebilir. Şikayet sonuçlandığında, çözüm detayları şikayetçiye telefon, e-posta veya yüz yüze görüşme yoluyla iletilir. Şikayetçinin sorunun nasıl çözüldüğünü anladığından ve sonuçtan memnun olduğundan emin olunmalıdır.

Şikayet çözüm süreci tamamlandıktan sonra, şikayetin tekrar gündeme gelip gelmediği izlenir. Bu süreç, çözümün etkili olup olmadığını belirlemek için önemlidir. Şirket, şikayetçi ile sonrasında temasa geçerek şikayet çözümünden memnun olup olmadığını sorgulayabilir. Bu anketler, mekanizmanın iyileştirilmesi için geri bildirim toplama amacı taşır.

Tesis, tüm paydaşları şikayet mekanizması hakkında bilgilendirir ve şikayetlerini nasıl iletebileceklerini açıklar. Bu bilgiler, şikayet mekanizmasının tüm paydaşlar tarafından kolayca erişilebilir olmasını sağlamak amacıyla web sitesi, panolar, sosyal medya kanalları, yüz yüze ziyaretler, broşürler, afişler, toplantılar yoluyla iletebilir.

Açık kapı uygulaması uygulanarak tüm paydaşların yukarıda bahsi geçen iletişim yöntemleri dışında dilerlerse yüz yüze de iletişim kurma imkanları olduğu ayrıca belirtilmelidir. Yüz yüze iletişim yöntemlerinde görev alacak sorumlular paydaşlara ayrıca tanımlanmalıdır.

Hangi iletişim kanalından iletildiği fark etmeksizin tüm şikayetler ilk olarak Şikayet Formu üzerinden kayıt altına alınmalıdır. Daha sonrasında şikayetler Şikayet Kayıt Formu ve Şikayet Kapatma Formuna da kaydedilmelidir.

Tüm şikayetler, ilgili birim tarafından değerlendirilir. Departman sorumluları, şikayetleri ilgili birimlere iletmek ve süreç boyunca koordinasyonu sağlamakla sorumludur. Özellikle önemli şikayetlerde, proje yöneticilerinin ve ilgili birimlerin yer aldığı bir izleme komitesi oluşturulabilir. Bu komite, şikayetlerin bağımsız bir gözle değerlendirilmesini sağlar. Şikayet yönetimi sürecinde, alınan şikayetler ve bunların çözüm durumu hakkında düzenli raporlar hazırlanır. Bu raporlar, proje yönetimi tarafından değerlendirilecek ve proje ilerleyişine entegre edilecektir.

Proje boyunca, şikayet mekanizması şeffaf ve herkese açık olacaktır. Tüm paydaşlar, şikayetlerini iletmek için kolayca erişim sağlayabilecek ve şikayetlerinin ne aşamada olduğunu takip edebileceklerdir. Ayrıca, şikayetlerin güvenilir ve adil bir şekilde ele alındığı konusunda güvence verilmelidir. Şikâyetçi alınan tedbirlerden memnun kalmazsa karşılıklı çözüm aranacaktır. Ancak, şikayet çözülemezse, başka uzlaşma yöntemlerine veya yasal çözümlere başvurulacaktır. Anonim şikayetler dahil olmak üzere tüm şikayetler gizli tutulacaktır.

6.2 Şikayet Mekanizmasının İlkeleri

Şikayet mekanizması, paydaşların Tesis ile ilgili endişelerini, şikayetlerini ve taleplerini manipülasyon, zorlama veya korkutma olmaksızın rahatça dile getirebileceği güvenilir ve şeffaf bir sistem olmalıdır. Şikayet mekanizmasının temel ilkeleri;

Anonimlik, Gizlilik ve Şeffaflık: Şikayette bulunan kişilerin kimlikleri, talep etmeleri durumunda gizli tutulacak ve anonim şikayetler de kabul edilecektir. Şeffaflık ilkesi doğrultusunda, mekanizma süreçleri hakkında bilgi şikayetçilere düzenli olarak iletilir ve çözümler şeffaf bir şekilde raporlanır.

Çeşitli İletişim Kanalları: (Varsa) Yerel dilde veya yaygın kullanılan ikinci bir dilde de sunulacak şikayet kutuları, telefon hatları, e-posta adresleri belirlenecektir.

Kapsayıcı ve Eşitlikçi Yaklaşım: Tüm şikayetler, cinsiyet, yaş, sosyoekonomik durum, etnik köken veya herhangi bir ayrımcılık yapılmadan eşit şekilde ele alınacaktır.

Zamanında Yanıt: Şikayetler, alındıktan sonra mümkün olan en kısa sürede, çözülmeye çalışılacaktır ve şikayet sahibi süreç boyunca bilgilendirilecektir.

Etkin Çözümler ve Düzeltici Eylemler: Şikayetlerin çözümü, proaktif bir yaklaşımla yürütülür. İlgili sorunun kaynağına inilerek düzeltici eylemler planlanır

Şikayet Takip Sistemi: Şikayet sahipleri, şikayetlerinin durumu hakkında bilgilendirilecek ve çözüm sürecinin her aşaması şeffaf bir şekilde yürütülecektir.

Geri Bildirim: Şikayet çözüldükten sonra, şikayet sahibinin çözümden memnun olup olmadığını anlamak için geri bildirim alınacaktır.

Gizlilik ve Hassasiyet: Cinsiyete dayalı şiddet ve taciz gibi önemli şikayetler gizlilik ilkesi ile ele alınır. Bu şikayetler acil kategorisinde değerlendirilecektir ve şikayetçinin güvenliği ön planda olacaktır.

Kamuya Açık Raporlama: Şikayetlerin çözümüne ilişkin genel raporlar, topluluklarla paylaşılacak, böylece mekanizmanın nasıl işlediği hakkında kamuoyu bilgilendirilecektir.

Şikayet Giderme Mekanizması ile ilgili etkilerin önlenmesi ve en aza indirilmesine ilişkin Temel Performans Göstergeleri ise şu şekilde sıralanabilir:

- Şikayetlerin Çözüm Süreci
- Şikayetlerin Çözüm Oranı
- Şikayetlerin Çözümünden Memnuniyet Oranı
- Tekrarlayan Şikayet Analizleri
- Şikayet Yoğunluğu
- Anonim Şikayet Oranı
- Şikayetlerin Konuları ve Kategorileri
- Şikayetlerin Yasal Sürece Dönüşme Oranı
- Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler
- Konu hakkında eğitimlerin verilmesi
- Toplantılar

6.3 Dış Şikayet Mekanizması

Paydaşlar ikiye ayrılmaktadır: İç paydaşlar ve dış paydaşlar. Bu kapsamda Tesise dair şikayet mekanizması iç ve dış paydaşlara yönelik detaylandırılmalı ve dış şikayet mekanizması işleyişi ve iç şikayet mekanizması işleyişinin nasıl olacağı detaylandırılmalıdır.

Projenin dış paydaşları Tablo 3-1’de de tanımlandığı gibi kamu kurum ve kuruluşları, , yerel yerleşimler, sivil toplum kuruluşları, akademik kurumlar, medya ve kredi verenlerden oluşmaktadır.

Dış paydaşların Projeye dair şikayetlerini iletebilmesi önemlidir. Bu kapsamda dış paydaşlara yönelik iletişim kanalları oluşturulmalıdır.

Şikayet Kutuları: Projeden etkilenen yerel toplulukların şikayetlerini toplamak için ilgili yerleşim yerlerine şikayet kutuları yerleştirilmelidir.

Telefon, E-posta, Web sitesi: Dış paydaşlar belirlenen şikayet hattı, e-posta adresi ve web sitesi üzerinden ile şikayetlerini iletebilirler.

Topluluk Temsilcileri ve Yerel Liderler: Temsilciler ve yerel liderler, temsil ettikleri toplulukların şikayetlerini direkt olarak iletebilirler.

Dış paydaşlardan gelen her şikayet belirlenen süre içerisinde, gizlilik ve şeffaflık doğrultusunda ilgili birim tarafından değerlendirilecektir ve sonuçlandırılacaktır. Sonuçlar şikayet sahibi ile detayları ile paylaşılacaktır. Şikayet çözüldükten sonra sonucun etkili olup olmadığı izlenecek ve değerlendirilecektir. Süreç, uluslararası paydaş katılım standartlarına uygun olarak yürütülecektir.

6.4 İç Şikayet Mekanizması

Tesisin iç paydaşları altyüklenici/yüklenici çalışanları da dahil tüm çalışanlardan oluşmaktadır. İç şikayet mekanizması çalışanların haklarını korumayı, adil ve güvenli çalışma ortamına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

İç paydaşların Tesise dair şikayetlerini iletmeleri için şu kanallar kullanılabilir:

Şikayet Kutuları: Tesisin kamera görmeyen alanlarında şikayet kutuları bulundurulmalıdır. Çalışanlar, bu kutulara yazılı olarak şikayetlerini iletebilirler. Kutular düzenli olarak kontrol edilir ve kayıt altına alınır. Tesis bünyesinde bir adet şikayet kutusu yer almaktadır.

Doğrudan Üst Yönetime Başvuru (Açık Kapı Uygulaması): Çalışanlar, şikayetlerini doğrudan insan kaynakları birimine veya kendi bölüm yetkilisine iletebilirler. Bu şikayetler sözlü ise kayıt altına alınmalıdır. Şikayetlerin bu yöntemle de kabul edildiği belirtilmiştir.

Çevrimiçi Platformlar, Telefon Hattı ve E-posta: Şirket, çalışanların şikayetlerini iletebilecekleri bir e-posta adresi, telefon hattı ve çevrimiçi bir şikayet formu sağlamalıdır. Projeye ait web sitesi üzerinden soru ve önerilerin kabul edildiği bir form paylaşılmaktadır. Bununla birlikte Toplum İlişkileri Görevlisi tarafından kontrol edilen telefon hattı ve e-posta üzerinden de istek, öneri ve şikayetler alınmaktadır.

Sendika Temsilcileri / Çalışan Temsilcileri: Çalışanlar, sendika temsilcileri veya çalışan temsilcileri aracılığıyla da şikayetlerini iletebilirler. Temsilciler, bu şikayetleri şirkete iletmekle sorumludurlar. Tesiste yer alan departman sorumluları şikayetleri ilettiklerini teyit etmişlerdir.

İç paydaşlardan gelen her şikayet belirlenen süre içerisinde, gizlilik ve şeffaflık doğrultusunda ilgili birim tarafından değerlendirilecektir ve sonuçlandırılacaktır. Sonuçlar şikayet sahibi ile detayları ile paylaşılacaktır. Şikayet çözüldükten sonra sonucun etkili olup olmadığı izlenecek ve değerlendirilecektir. Süreç, uluslararası paydaş katılım standartlarına uygun olarak yürütülecektir .

6.5 Şikayet Mekanizması Kanalları ve Toplum İlişkileri Görevlisi (TİG) İletişim Bilgileri

Şikayetlerin iletilebilmesi için uygulanacak yöntemler açıkça belirlenmeli ve paydaşlara duyurulmalıdır. Paydaşların şikayetlerini iletebilmesi için şu yöntemler kullanılacaktır:

- Şikayet kutuları
- Telefon, e-posta, web sitesi, çevrimiçi platformlar
- Topluluk temsilcileri ve yerel liderler
- Sendika temsilcileri / çalışan temsilcileri
- Birebir görüşmeler / açık kapı uygulaması
- Toplantılar

Şikayet mekanizmasından ilk sorumlu kişi Toplum İlişkileri Görevlisidir. Rolü hem iç hem dış paydaşların şikayetlerini toplamak, şikayetleri uygun birimlere iletmek ve çözüm sürecini takip etmektir. Toplum İlişkileri Görevlisi, şikayetlerin tarafsız bir şekilde ele alınmasını sağlar.

Tesis bünyesinde Toplum İlişkileri Görevlisi olarak görev yapmakta olan personelin iletişim bilgileri Tablo 6-1’de verilmiştir.

Tablo 6-1

Tablo 6-1 Toplum İlişkileri Görevlisi İletişim Bilgileri

Adı-Soyadı	Telefon Numarası	E-posta Adresi
Sinem Aldoğan Demirkan	(539) 653 36 82	info@rtenerji.com

7. Kaynaklar, Roller ve Sorumluluklar

Paydaş katılım faaliyetleri, Tesisin Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) ve diğer temel fonksiyonları ile uyumlu olacaktır. Bu entegrasyon, paydaş katılımının çevresel ve sosyal risklerin yönetiminde aktif bir rol oynamasını sağlar. Paydaş katılım süreçlerinde Tesis bünyesinde hazırlanan tüm rapor ve planlar ile uyumlu olunacaktır.

Paydaş katılım faaliyetlerinin denetimi, üst düzey yöneticiler, işletme müdürü, toplum ilişkileri görevlisi, departman sorumluları tarafından gerçekleştirilecektir. (Bakınız Tablo 7-1) Denetim düzenli aralıklarla yapılarak konu ile alakalı raporlama gerçekleştirilecektir. Gerekli hallerde bağımsız denetimler de paydaş katılım süreçlerini kapsayacaktır. Bu denetim sonuçları paydaşlarla paylaşılabılır.

Tablo 7-1 Roller ve Sorumluluklar

Roller	Sorumluluklar
İşletme Müdürü	- Bu Plana ilişkin sistemin yürütülmesine öncülük eder, performansını izler, değerlendirir ve sürekli iyileştirmeyi sağlar. - Bu Planın uygulanmasının, performansına ilişkin bilgilerin, şikâyet mekanizmasının uygun biçimde işleminin takibini sağlar. - Yüklenici ve alt yüklenici faaliyetlerinin ulusal mevzuat ve ilgili uluslararası standartlara uygunluğunun denetlenmesinden sorumludur. - Bu planda verilen prosedürlerin ve gerekliliklerin uygulanmasından sorumludur. - Bu planla ilgili olarak planın hazırlanmasından ve gerektiğinde güncellenmesinden sorumludur. - Alınacak izinleri ve bildirimleri kontrol eder.
Toplum İlişkileri Görevlisi	- Şikâyet giderme mekanizmasının ve paydaş katılım süreçlerinin yönetimi ve takibinden sorumludur. - Gelen şikâyetlerin kayıt altına alınmasını, değerlendirilmesini ve ilgili departmana yönlendirilerek çözüm sürecinin başlatılmasını sağlar. - Şikâyetlerin çözüm sürecini izler, gerektiğinde düzeltici önlemler alır. - Şikâyet sahibi belli ise, şikâyet sahibi ile iletişimi sürdürür, süreç hakkında bilgi verir ve sonuçları iletir. - Şikâyet mekanizması ve paydaş katılım faaliyetleri ile ilgili raporlamalar yapar. - Dış paydaşları Tesis faaliyetleri ile ilgili bilgilendirmekten ve şikâyet mekanizmasının tanıtılmasından sorumludur. - Gerekli durumlarda tesis dışı ilgili kurumlarla (hukuki danışmanlar, yerel otoriteler vb.) iletişimi sağlar ve tesis hakkındaki güncel durumu paylaşır.
Departman Sorumluları/Çalışan Temsilcileri	- Departman yöneticileri ve çalışan temsilcileri kendi departmanları ile alakalı gelen şikâyetlerin ele alınmasını sağlar. - İK ve Toplum İlişkileri Sorumlusu ile koordineli olarak şikâyetle alakalı çözüm süreçlerine katkı sunar ve çözüm sürecinin etkinliğini kontrol eder. - Gerektiğinde şikâyetle alakalı diğer departmanlarla ortak hareket ederek şikâyetin çözüme kavuşmasına katkı sağlar. - Departman sorumluları şikâyet mekanizması ve paydaş katılımı hakkında alması gereken eğitimleri takip eder.
Çalışanlar	- Planda kendileri için tanımlanmış eğitimlere katılmaktan sorumludur. - Tesis bünyesinde hazırlanmış olan şikâyet mekanizmasına uygun olarak, tespit ettikleri sorun ve şikâyetleri gizlilik ilkesine uygun şekilde iletmekle sorumludur.

Paydaş katılımı süreçlerinden görevli Toplum İlişkileri Görevlisinin eğitimleri plan çerçevesinde yürütülecektir. Toplum İlişkileri Görevlisi paydaş katılımı ile alakalı şikayetlere erişim, paydaş etkileşimleri, alınan geri bildirimler, çözülmüş ve çözülmesi gereken şikayetler, düzenli raporlamalar yapmak ile sorumlu olacaktır.

Şirketin paydaş katılım stratejisi iç iletişim kanalları (e-posta bültenleri, dahili toplantılar, yönetim raporları), dahili eğitim programları (tüm çalışanlar için paydaş katılım süreçleri, geri bildirim mekanizmaları ve topluluk ilişkileri konusunda eğitimler vb.), dönemsel değerlendirme toplantıları (yönetim, personel ve yüklenici/altyüklenicilerle dönemsel olarak düzenlenecek toplantılar, paydaş katılım stratejisinin uygulanması ve etkinliği hakkında değerlendirme yapma fırsatı vb.) ile belirlenecektir.

Paydaş katılım sürecinin belgelenmesi, izlenmesi ve yönetilmesi için tüm paydaşların kayıtlı olduğu, şikayetlerin ve geri bildirimlerin izlendiği bir paydaş veri tabanı oluşturulacaktır. Bu veri tabanı, paydaşların iletişim bilgilerini, şikayetlerini, çözüm süreçlerini ve geri bildirimlerini kapsayacaktır. Şirketin paydaşlara yönelik taahhütleri ve bu taahhütlerin yerine getirilme durumu taahhüt kayıtlarında izlenecektir. Taahhüt kaydı, özellikle proje boyunca gerçekleştirilen toplantılar ve paydaşlarla yapılan anlaşmaların izlenmesine olanak tanır. Şikayetlerin kaydedildiği, izlendiği ve çözüme kavuşturulduğu bir şikayet yönetim sistemi kullanılacaktır. Bu sistem, her bir şikayet için çözüm sürecini takip eder ve gerekli raporlamayı sağlar.

Yüklenici/altyüklenicilerin diğer paydaşlarla etkileşimleri, şirketin genel paydaş katılım stratejisine uygun olarak yönetilecektir. Yüklenici/altyükleniciler, paydaş katılım süreçleri ve topluluklarla sağlıklı ilişkiler kurma konusunda eğitilecektir. Yüklenici/altyüklenicilerin topluluklarla ilişkileri düzenli olarak denetlenecek ve gerektiğinde iyileştirme önerileri sunulacaktır. Yüklenici/altyükleniciler ve paydaşlar arasında düzenli olarak toplantılar ve istişare oturumları düzenlenebilir. Bu toplantılar, paydaşların endişelerinin doğrudan yüklenici/altyüklenicilere iletilmesine olanak tanır.

8. İzleme ve Raporlama

Paydaş katılım faaliyetlerinin sonuçları, şeffaf bir şekilde tüm paydaşlara bildirilecektir. Bildirimler çeşitli yöntemler aracılığıyla yürütülecektir.

Paydaşlar, proje faaliyetlerinin sonuçları, geri bildirimler ve şikayetlerin nasıl ele alındığı hakkında düzenli olarak toplantılarla bilgilendirilecektir.

Düzenli olarak raporlar hazırlanacak ve ilgili paydaş gruplarıyla paylaşılacaktır. Bu raporlar, proje ilerlemesi, çevresel ve sosyal etkiler, azaltma önlemleri ve katılım süreçlerinin sonuçlarını içerecektir. Bu raporlar, basit ve anlaşılır bir dilde hazırlanacak ve paydaşların kolayca erişebilmesi sağlanacaktır. Geniş paydaş grupları için proje raporları, şirketin web sitesinde yayımlanacaktır.

Geniş kitlelere ulaşmak için sosyal medya ve diğer medya platformları kullanılacaktır. Bu kanallar üzerinden düzenli bilgilendirmeler yapılacak ve proje güncellemeleri paylaşılacaktır.

İnşaat ve işletme aşamaları boyunca paydaşlara periyodik olarak bilgi verilecektir. Her aşamada toplanan geri bildirimler, çözüm süreçleriyle birlikte paydaşlarla paylaşılacaktır.

Paydaşlar projenin etkilerini ve uygulanan azaltma programlarını izleme sürecine dahil edilecektir. Bu, hem paydaşların projeyi daha yakından takip etmesine olanak tanır hem de azaltma önlemlerinin etkili olup olmadığının tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlar.

Paydaşların projeyi izleyebilmesi için izleme programları başlatılacaktır. Paydaşlarla düzenli görüşmeler yapılarak izleme süreçlerinin daha kapsayıcı hale gelmesi sağlanacaktır. Gerekli hallerde bağımsız denetçilerle, STK'larla, akademik kuruluşlarla çalışılacaktır. Bu kurumlar, proje verilerini inceleyecek, önerilerde bulunacak ve paydaş katılım süreçlerinin şeffaf ve etkili olup olmadığını değerlendirecektir.

İzleme faaliyetleri, proje etkileri ve azaltma programlarının kapsamına bağlı olarak düzenli aralıklarla yürütülecektir. Örneğin, çevresel etki izleme aylık veya üç aylık periyotlarda yapılırken, topluluk etkileşimleri ve sosyal etkiler daha sık takip edilebilir.

İzleme sonuçları, paydaşlarla düzenli olarak paylaşılacaktır. Toplantılar ve raporlar aracılığıyla paydaşlara yapılan gözlemler ve elde edilen sonuçlar hakkında geri bildirim sağlanacaktır. Bu, hem paydaşların proje sürecine güvenini artıracak hem de azaltma programlarının etkinliğinin izlenmesini sağlayacaktır.

İzleme ve raporlama faaliyetleri paydaş katılım faaliyetlerinin sonuçlarının etkili ve şeffaf bir şekilde etkilenen paydaşlar ve daha geniş paydaş gruplarına bildirilmesini mümkün kılmaktadır. Proje paydaşlarının ve gerektiğinde diğer denetim mekanizmalarının izleme sürecine dahil edilmesi, projeye dair toplumsal kabulü güçlendirecek ve azaltma programlarının başarısını artıracaktır.

9. Ekler

Ek 1-Proje Kategorizasyon Model Sonucu

Ek 2- Örnek Proje Danışmanlık Formu

Ek 3- Örnek Proje Danışmanlık Kayıtları

Ek 4- Örnek Proje Şikâyet Kayıt Formu

Ek 5- Örnek Proje Şikâyet Kayıtları

Ek 6- Örnek Proje Şikâyet Kapatma Formu

Ek 7- Şikayet Mekanizması Prosedürü ve Sürdürülebilirlik Politikası

Ek 1-Proje Kategorizasyon Model Sonucu

E&S risk categorization (1/3)

Project information

Advisor	environment@macom.com.tr
Started at	9/12/25, 11:15 AM
Finished at	9/12/25, 1:25 PM
Project ID *	BOZÜYÜK WPP
Sector *	Electricity, gas, steam and air conditioning supply ✓
Subsector *	Renewables: Solar (above 1 MW), wind, small hydro (up to 30 MW), geothermal ✓
Land-use change *	Expansion (existing facility to be expanded) ✓

Please don't write or upload any confidential information. Financial information regarding the project is usually considered confidential. Be aware that in some jurisdictions, the name of the project, associated companies, or photographs of the site may be considered confidential.

E&S risk categorization (2/3)

Severe E&S risks

Vicinity to vulnerable habitat or protected area (IFC PS 6)

- ☐ Project is NOT located in or near a vulnerable habitat / protected area
- ☐ Project is located near a vulnerable habitat / protected area
- ☐ Project is located inside the buffer zone of a protected area

- ☒ Project is located inside a protected area

Water stress (IFC PS 3)

- ☐ Project is not water-intensive OR project is located in a Low to Low-medium water stress area
- ☒ Project is water-intensive AND is located in a Medium-high water stress area
- ☐ Project is water-intensive AND is located in a High water stress area
- ☐ Project is water-intensive AND is located in a Extremely high water stress area

Presence of Indigenous Peoples, cultural heritage and/or archaeological artifacts (IFC PS 7 and 8)

- ☒ No presence
- ☐ Potential presence or presence nearby
- ☐ Known presence

Presence of existing settlement inside project area (resettlement) (IFC PS 5)

- ☒ No communities living in project area, no resettlement is expected or has occurred
- ☐ Communities live near project area, resettlement is possible
- ☐ Communities live inside project area, resettlement is expected or has occurred (<200 people)
- ☐ Communities live inside project area, resettlement is expected or has occurred (>200 people)

Presence or potential for conflict (IFC PS 4)

- ☒ No conflict has occurred or is expected
- ☐ Small-scale, non-violent conflict may occur
- ☐ Some degree of conflict may occur/has recently occurred in the area
- ☐ Conflict has occurred/is expected in the area

Presence or potential for harmful child labor or forced/bonded labor (IFC PS 2)

- ☒ No risk of harmful child labor or forced/bonded labor
- ☐ Low risk of harmful child labor or forced/bonded labor
- ☐ Potential risk of harmful child labor or forced/bonded labor

Other known risks

- ☒ No other risk
- ☐ Other potential risk
- ☐ Multiples other risks
- ☐ One or more known, severe risk(s)

E&S risk categorization (3/3)
Categorization summary

A

Overall risk

Baseline risk	B-	
Renewables: Solar (above 1 MW), wind, small hydro (up to 30 MW), geothermal	B-	
Expansion	B-	
Severe E&S risks	A	
Protected areas	A	
Water stress	B-	
Indigenous Peoples	C	
Resettlement	C	
Conflict	C	
Labor	C	
Other risks	C	

Projects are categorized as C (lowest risk level), B-, B+, or A (highest). For reporting purposes, the categories B- and B+ may be considered as the same category (B).

If you need guidance about the next steps in the E&S due diligence process, please check your E&S management system or seek advice from your E&S team.

Photos and documents

Comments

Please don't write or upload any confidential information. Financial information regarding the project is usually considered confidential. Be aware that in some jurisdictions, the name of the project, associated companies, or photographs of the site may be considered confidential.

Ek 2- Örnek Proje Danışmanlık Formu

	İSTİŞARE KAYIT FORMU Consultation Form			
Formu Dolduran Kişi Person Filling Out the Form		Tarih Date		
Toplantı Gündemi Meeting Agenda		Görüşme Kayıt No Consultation Register Number		
1- Toplantı Bilgileri Meeting Information				
Yetkili Kişinin Adı Name of Authorized Person			İletişim Şekli Type of Communication	
İstişare Edilen Kurum Institution Consulted			☐ Yüz Yüze Face-to-Face	
Telefon/E-posta Phone/Email			☐ Telefon Phone	
Köy-Mahalle/İlçe/İl Village/District/Province			☐ Diğer Other	
Paydaş Tipi Type of Stakeholder				
☐ Kamu Kurumu Public Institution	☐ PEK PAP	☐ STK Association/NGO	☐ İlgili Grup Related Group	☐ Oda/Meslek Birlikleri Chamber/Professional Body
☐ Yüklenici/Alt Yüklenici Contractor/Subcontractor	☐ İşçi Sendikası Labour Union	☐ Medya Media	☐ Üniversite University	☐ Diğer Other
2- İstişare Detayları Details of the Consultation				
Konu Subject				
Geri Bildirim Feedback				
Not Note				

Ek 3- Örnek Proje Danışmanlık Kayıtları

[illegible]

Ek 4- Örnek Proje Şikâyet Kayıt Formu

Tam Adı	
İletişim Bilgisi	Postayla: Lütfen posta adresinizi belirtin.
Lütfen sizinle nasıl iletişime geçilmesini istediğinizi belirtin (posta, telefon, e-posta)	Telefonla: e-postayla:
Tercih ettiğiniz iletişim dili?	Türkçe Diğer.....
Olay veya şikayetin tanımı (Ne oldu? Nerede oldu? Kimin başına geldi? Sorunun sonucu nedir?):	
Olay/şikayet tarihi	
	Bir kerelik olay/şikayet (tarih _____) Birden fazla oldu (kaç kez? ____) Devam ediyor (şu anda sorun yaşanıyor)
Bu sorunu çözmek için öneriniz nedir?	
Yalnızca Dahili Kullanım Şikayetin alındığı tarih: Tarih: Referans numarası:	

Ek 5- Örnek Proje Şikâyet Kayıtları

[illegible]

Ek 6- Örnek Proje Şikâyet Kapatma Formu

Kayıt Alanın İsmi:	
Kayıt Tarihi:	/...../.....
ŞİKÂYET/TALEP KAPATMA	
Kapanış Formunun bu bölümünde, şikayetin nasıl çözüldüğü veya talebin nasıl karşılandığına ilişkin bilgiler yer alacaktır; bir harcama yapılmışsa, bilgileri girilecektir; şikayet/talebin şikayet/talep sahibiyle mutabık kalındığına dair bir açıklama yazılacak ve şikayet veya talep sahibi ve ilgili Müşteri çalışanı tarafından imzalanacak ve kapatılacaktır. (İnternet üzerinden alınan şikayetler için imza yerine e-posta yanıtı beklenecektir)	
Şikâyet/Talep İçin Yapılan İşlemler	İlgili Departmanlar /Yükleniciler/Alt Yükleniciler
1-	
2-	
3-	
4-	
Harcama Tutarı:	
Şikayet/Talep Eden Adı ve Soyadı	Müşteri adına Unvan-Adı-Soyadı ve İmza

Ek 7- Şikayet Mekanizması Prosedürü ve Sürdürülebilirlik Politikası

RT ENERJİ TURİZM SAN. TİC. A.Ş.

Şikâyet Mekanizması Prosedürü

1. Amaç

Bu prosedür, RT Enerji Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin rüzgâr enerji santralleri ile ilgili olarak paydaşlardan, çalışanlardan ve topluluk üyelerinden gelen şikâyetlerin etkin bir şekilde ele alınmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Prosedür, şikâyetlerin nasıl iletileceğini, değerlendirileceğini, çözüleceğini ve takip edileceğini detaylandırır.

2. Kapsam

Bu prosedür, RT Enerji Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tüm rüzgâr enerji santralleri faaliyetlerini kapsar. Çalışanlar, taşeronlar, yerel topluluklar ve diğer ilgili taraflar tarafından iletilen tüm şikâyetler bu prosedüre tabidir.

3. Tanımlar

Şikâyet: RT Enerji Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin rüzgâr enerji santrali faaliyetleri ile ilgili olarak yerel topluluklar, çalışanlar, taşeronlar veya diğer paydaşlar tarafından dile getirilen her türlü endişe, rahatsızlık veya itiraz.

Şikâyet Sahibi: Şikâyette bulunan kişi veya grup.

Şikâyet Sorumlusu: Şikâyetlerin alınması, kaydedilmesi, incelenmesi ve çözülmesi ile ilgili süreçlerden sorumlu kişi veya departman.

Çözüm Süreci: Şikâyetin değerlendirilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve şikâyetin sonlandırılması süreci.

4. Sorumluluklar

Yönetim: Şikâyet mekanizmasının etkinliğini sağlamak ve gerekli kaynakları tahsis etmekle sorumludur.

Şikâyet Sorumlusu: Şikâyetlerin alınması, değerlendirilmesi, kaydedilmesi ve zamanında çözüme kavuşturulmasından sorumludur.

Çalışanlar ve Taşeronlar: Şikâyet mekanizması hakkında bilgilendirilmek, şikâyetleri uygun şekilde yönlendirmek ve çözüm süreçlerine destek olmakla sorumludur.

5. Şikâyet Süreci

5.1. Şikâyetlerin İletilmesi

Şikâyet Kanalları: Şikâyetler, telefon, e-posta, mektup, çevrimiçi platformlar veya yüz yüze görüşme yoluyla iletilebilir. Şikâyet sahipleri, şikâyetlerini iletmek için uygun olan herhangi bir kanalı seçebilirler.

Şikâyet Formu: Şikâyetlerin daha sistematik bir şekilde ele alınabilmesi için, şikâyet sahipleri tarafından doldurulacak bir şikâyet formu sağlanmalıdır.

Gizlilik: Şikâyet sahiplerinin talepleri doğrultusunda gizlilik sağlanmalı ve kişisel bilgilerin korunmasına özen gösterilmelidir.

RT ENERJİ TURİZM SAN. TİC. A.Ş.

5.2. Şikayetlerin Kaydedilmesi

Kayıt Sistemi: Alınan tüm şikayetler, elektronik veya fiziki bir sistemde kayıt altına alınmalıdır. Kayıtlar, şikâyetin türü, tarihi, şikâyet sahibi, alınan önlemler ve sonuç gibi bilgileri içermelidir. **Takip Numarası:** Her şikâyet için bir takip numarası oluşturulmalı ve bu numara şikâyet sahibine iletilmelidir. Böylece şikâyet sahibi, sürecin ilerleyişini takip edebilir.

5.3. Şikayetlerin Değerlendirilmesi

Ön Değerlendirme: Şikâyet Sorumlusu, alınan şikâyeti değerlendirerek, şikâyetin niteliğine göre önceliklendirme yapar ve çözüm için ilgili birimlere yönlendirir. **İnceleme:** Şikâyetin niteliğine göre, Şikâyet Sorumlusu veya ilgili birim tarafından detaylı bir inceleme yapılır. İnceleme sırasında, gerekirse şikâyet sahibi ile ek görüşmeler yapılabilir. **Geri Bildirim:** Şikâyet sahibi, şikâyetinin alındığı, incelendiği ve süreç hakkında bilgilendirileceği konusunda haberdar edilmelidir.

5.4. Çözüm ve Düzeltici Faaliyetler

Çözüm Süreci: Şikâyet, en kısa sürede ve etkin bir şekilde çözüme kavuşturulmalıdır. Çözüm sürecinde şikâyetin tekrarlanmaması için gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir ve uygulanır.

Geri Bildirim: Şikâyet çözümü sonrasında, şikâyet sahibi bilgilendirilir. Şikâyetin nasıl çözüldüğü, alınan önlemler ve gelecekte benzer durumların önlenmesi için yapılan çalışmalar açıklanır.

5.5. Takip ve İzleme

Takip: Çözüme kavuşturulan şikayetler, benzer durumların tekrarını önlemek için izlenmelidir. Gerekirse, ilave önlemler alınabilir.

Memnuniyet Değerlendirmesi: Şikâyet sahiplerinin çözüm sürecinden ne derece memnun kaldıklarını değerlendirmek için anketler veya geri bildirim formları kullanılabilir.

6. Şikayetlerin Raporlanması

Düzenli Raporlama: Şikayetler, yönetim tarafından düzenli olarak gözden geçirilmelidir. Bu raporlar, şikayetlerin doğasını, çözüm sürecini ve gelecekte benzer sorunların nasıl önleneceğini içermelidir.

Analiz ve İyileştirme: Raporlar, şikayetlerin kök nedenlerinin analiz edilmesi ve sistematik iyileştirme fırsatlarının belirlenmesi için kullanılmalıdır.

7. Eğitim ve Bilgilendirme

RT ENERJİ TURİZM
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Kemerağzı Mah. Yaşar Sobutay Blv. No:70
Tel: 0242 352 12 06 Aksu / ANTALYA
Mersis No: 0736126220100001 - T.Sic.No: 101091
Antalya Kurumlar V.D.: 735 126 2201

RT ENERJİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Kemerağzı Mahallesi, Yaşar Sobutay Bulvarı, No:70, Aksu - Antalya

İletişim Merkez (Antalya): +90 242 352 12 06

Faks: +90 (242) 999 2605 / E-Posta: info@rtenerji.com / Web: www.rtenerji.com

RT ENERJİ TURİZM SAN. TİC. A.Ş.

Çalışan Eğitimi: Tüm çalışanlar, şikâyet mekanizması hakkında düzenli olarak eğitilmelidir. Eğitimler, şikâyetlerin nasıl ele alınacağı ve şikâyet sahiplerine nasıl davranılacağı konusunda rehberlik sunar.

Toplum Bilgilendirmesi: Yerel topluluklar ve diğer paydaşlar, şikâyet mekanizmasının varlığı ve nasıl kullanılacağı konusunda bilgilendirilmelidir. Bu, yerel toplantılar, bilgilendirme broşürleri veya çevrimiçi platformlar aracılığıyla yapılabilir.

8. Sürekli İyileştirme

Geri Bildirimlerin Kullanımı: Şikâyet mekanizması sürecinde alınan geri bildirimler, sistemin iyileştirilmesi için kullanılmalıdır. Bu geri bildirimler, prosedürlerin güncellenmesi ve daha etkili bir şikâyet yönetimi sağlamak için önemlidir.

Prosedür Güncellemeleri: Yasal düzenlemeler, operasyonel değişiklikler veya elde edilen deneyimlere göre şikâyet mekanizması prosedürü periyodik olarak gözden geçirilmeli ve gerektiğinde güncellenmelidir.

9. Yasal Uyum

Mevzuat Takibi: Şikâyetlerin yönetimi ile ilgili tüm yasal düzenlemeler ve sektörel standartlar yakından takip edilmeli ve bu prosedürün yasal gerekliliklere tam uyum sağlaması sağlanmalıdır.

10. Dokümantasyon ve Kayıtlar

Kayıt Tutma: Şikâyetlerle ilgili tüm belgeler ve kayıtlar, yasal gereklilikler doğrultusunda saklanmalı ve gizlilik ilkelerine uyulmalıdır.

Dokümantasyon: Şikâyet mekanizması prosedürü, tüm ilgili çalışanlar tarafından erişilebilir olmalı ve düzenli olarak güncellenmelidir.

RT ENERJİ TURİZM
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Kemerağzı Mah. Yaşar Sobutay Blv. No:70
Tel: 0242 352 12 06 Aksu / ANTALYA
Mersis No: 0736126220100001 - T.Sic.No: 101091
Antalya Kurumlar V.D.: 735 126 2201

RT ENERJİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Kemerağzı Mahallesi, Yaşar Sobutay Bulvarı, No:70, Aksu - Antalya

İletişim Merkez (Antalya): +90 242 352 12 06

Faks: +90 (242) 999 2605 / E-Posta: info@rtenerji.com / Web: www.rtenerji.com

RT ENERJİ TURİZM SAN. TİC. A.Ş.

Sürdürülebilirlik Politikası

1. Giriş

RT Enerji Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. (RT Enerji) olarak, yenilenebilir enerji alanında faaliyet göstermekte ve çevresel sorumluluk bilinciyle hareket etmekteyiz. Sürdürülebilirlik, iş stratejimizin temel taşlarından biridir ve bu alandaki taahhütlerimizi yerine getirmek için sürekli çaba sarf ediyoruz. Çalışmalarımızda, doğal kaynakların korunmasına, çevresel etkilerin minimize edilmesine ve toplumun refahına katkıda bulunmaya öncelik veriyoruz.

2. Çevresel Sürdürülebilirlik

Enerji Verimliliği: Tüm operasyonlarımızda enerji verimliliğini artırmayı hedefliyoruz. Üretim süreçlerimizde, enerji kayıplarını minimize etmek ve yenilikçi teknolojilerle enerji tüketimini optimize etmek için çalışıyoruz.

Karbon Ayak İzi Azaltma: Karbon emisyonlarını en aza indirmek için düşük karbonlu enerji kaynaklarına yatırım yapıyoruz. Yenilenebilir enerji projelerimizle, karbon ayak izimizi sürekli olarak azaltmayı taahhüt ediyoruz.

Atık Yönetimi: Atık üretimini en aza indirmek ve geri dönüşüm oranını artırmak için entegre atık yönetimi stratejileri uyguluyoruz. Atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesini sağlamak ve geri dönüşümü desteklemek için iş ortaklarımızla iş birliği yapıyoruz.

3. Sosyal Sürdürülebilirlik

Toplum ve Paydaş Katılımı: Yerel topluluklarla iş birliği yaparak, projelerimizin toplumsal etkilerini göz önünde bulunduruyoruz. Toplumun refahını artırmaya yönelik programlar geliştiriyor ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunuyoruz.

Çalışan Hakları ve Güvenliği: Tüm çalışanlarımızın haklarına saygı gösteriyor ve güvenli, sağlıklı bir çalışma ortamı sağlıyoruz. Çalışanlarımızın sürekli gelişimini desteklemek için eğitim ve gelişim programları sunuyoruz.

Eşitlik ve Çeşitlilik: Eşitlikçi bir iş yeri kültürü oluşturmak, farklılıkları kucaklamak ve çeşitliliği teşvik etmek temel değerlerimizdendir. Cinsiyet, ırk, din, dil veya herhangi bir ayırım gözetmeksizin herkes için adil çalışma koşulları sağlamayı hedefliyoruz.

4. Ekonomik Sürdürülebilirlik

**RT ENERJİ TURİZM
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**
Kemerağzı Mah. Yaşar Sobutay Blv. No:70
Tel: 0242 352 12 06 Aksu / ANTALYA
Mersis No: 0736126220100001 - T.Sic.No: 101091
Antalya Kurumlar V.D.: 735 126 2201

RT ENERJİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Kemerağzı Mahallesi, Yaşar Sobutay Bulvarı, No:70, Aksu - Antalya

İletişim Merkez (Antalya): +90 242 352 12 06

Faks: +90 (242) 999 2605 / E-Posta: info@rtenerji.com / Web: www.rtenerji.com

RT ENERJİ TURİZM SAN. TİC. A.Ş.

Uzun Vadeli Değer Yaratma: Ekonomik sürdürülebilirlik, iş modellerimizin merkezinde yer alır. Uzun vadeli değer yaratmayı, finansal performansımızı güçlendirmeyi ve paydaşlarımız için sürdürülebilir büyüme sağlamayı taahhüt ediyoruz.

Yenilikçilik ve Teknoloji: Yenilikçi teknolojilere yatırım yaparak, sürdürülebilir enerji çözümlerini sürekli olarak geliştirmeye çalışıyoruz. Ar-Ge faaliyetlerimizi genişleterek, sektördeki öncü konumumuzu korumayı hedefliyoruz.

5. Raporlama ve Şeffaflık

Sürdürülebilirlik hedeflerimize ulaşmak için attığımız adımları ve elde ettiğimiz sonuçları düzenli olarak raporluyoruz. Şeffaflık ilkemiz doğrultusunda, sürdürülebilirlik performansımızı paydaşlarımızla paylaşmayı taahhüt ediyoruz.

6. Taahhüt

RT Enerji, sürdürülebilirlik politikamız doğrultusunda sürekli iyileşmeyi, yenilikçiliği ve sorumlu iş uygulamalarını benimsemeyi taahhüt eder. Sürdürülebilir bir geleceği şekillendirmek için tüm çalışanlarımızı, iş ortaklarımızı ve paydaşlarımızı bu sürecin bir parçası olmaya davet ediyoruz.

**RT ENERJİ TURİZM
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**
Kemerağzı Mah. Yaşar Sobutay Blv. No:70
Tel: 0242 352 12 06 Aksu / ANTALYA
Mersis No: 0736126220100001 - T.Sic.No: 101091
Antalya Kurumlar V.D.: 735 126 2201

RT ENERJİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Kemerağzı Mahallesi, Yaşar Sobutay Bulvarı, No:70, Aksu - Antalya

İletişim Merkez (Antalya): +90 242 352 12 06

Faks: +90 (242) 999 2605 / E-Posta: info@rtenerji.com / Web: www.rtenerji.com